

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŽIVOTEM PRO ŽIVOT

Scio Škola Zlín – základní škola, s.r.o.

Obsah

1. Identifikační údaje školy.....	3
1.1 Název ŠVP.....	3
1.2 Údaje o škole.....	3
1.3 Zřizovatel.....	3
1.4 Platnost.....	3
2. Charakteristika školy.....	4
2.1 Úplnost a velikost školy.....	4
2.2 Umístění školy.....	4
2.3 Charakteristika žáků.....	4
2.4 Podmínky školy.....	5
2.5 Spolupráce s dalšími institucemi.....	6
2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	6
2.7 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.8 Interdisciplinární přístup - tematické celky.....	6
3. Oblasti evaluace.....	7
3.1 Hodnocení žáků.....	7
4. Charakteristika ŠVP.....	8
4.1 Zaměření školy.....	9
4.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	11
4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
4.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	16
4.5 Začlenění průřezových témat.....	17
5. Učební plán.....	20
5.1 Přehled celkových dotací.....	20
6. Učební osnovy.....	21
6.1 Český jazyk.....	21
6.2 Anglický jazyk.....	33
6.3 Další cizí jazyk.....	42
6.4 Matematika.....	47
6.5 Svět v souvislostech.....	50
6.6 Tělesná výchova.....	150
7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	164

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Životem pro život

Název jsme si vypůjčili od školního reformátora Ovida Decroly, který školu tohoto názvu založil v roce 1907 v Bruselu. Jsme přesvědčeni, stejně jako on již před 100 lety (!), že učení se probíhá neustále a jako takové by mělo probíhat v systému stojícím na stejných principech jako náš běžný život. Činnost ve škole by měla přímo souviset s mimoškolní skutečností. V životě jsme zodpovědní za své činy, jsme individualitami, musíme řešit aktuální problémy a situace, do kterých nás život postaví atd. To, čeho chceme dosáhnout v našem životě, o to bychom měli usilovat i ve škole - zdravé vztahy, zdravé sebevědomí, občanská aktivita, všeobecný přehled, porozumění světu kolem sebe, kompetence se rozhodovat a přijmout následky, poznat chybu a umět s ní pracovat, rozvíjet se, znát své možnosti... Doufáme, že to vše jsou kompetence, které si naši žáci ze školy odnesou.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: ScioŠkola Zlín – základní škola, s.r.o.

SÍDLO ŠKOLY: Nám. T. G. Masaryka 1281, 760 01 Zlín

ADRESA ŠKOLY: Mostní 2397, 760 01 Zlín

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Kristina Frascaová, DiS.

KONTAKT: e-mail: kristina.frascaova@scioskola.cz, web: zlin.scioskola.cz

RED-IZO: 691011605

1.3 Zřizovatel

www.scio.cz, s.r.o.

IČO: 271 561 25

DIČ: CZ 271 561 25

Zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 100551

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 29.8.2019

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 30.1.2020

DATUM PROJEDNÁNÍ v PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29.8.2019

Kristina Frascaová
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme malá škola komunitního typu a poskytujeme vzdělání od 1. do 9. ročníku pro maximálně 100 žáků. V areálu školy se nachází jídelna a v jejím bezprostředním okolí hřiště. Prostory máme pronajaty smouvou se Zlínským krajem.

2.2 Umístění školy

Škola sídlí ve zlínské čtvrti Letná nedaleko centra města. Je dobře dostupná autem, pěšky z centra i hromadnou dopravou, hned u školy je zastávka trolejbusu Letná, škola. Okolí školy je spíše klidné, bez velkého zatížení dopravou. Pro žáky je pěšky i hromadnou dopravou lehce dostupné centrum města se všemi institucemi jako jsou muzum, divadlo, knihovna, kino a v neposlední řadě i fakulty Univerzity Tomáše Bati.

Pět minut chůzí je od školy vzdálen lesopark pod Tlustou horou s rozsáhlými lesními porosty, vhodný pro pobyt žáků v přírodě a její zkoumání.

Prostory školy splňují všechny platné hygienické předpisy.

2.3 Charakteristika žáků

Škola se zaměřuje na vzdělávání žáků ve věku 6-16 let. Přestože jsme škola soukromá, financovaná kromě příspěvku MŠMT, zejména díky školnému, dobrovolným a sponzorským darům, jsme školou maximálně přístupnou pro děti ze všech vrstev společnosti. I proto se snažíme udržovat školné na relativně nízké úrovni (ve školním roce 2019/2020 ve výši 4900,- za měsíc).

Poskytujeme také sourozenecké slevy. Naši žáci a rodiče tak tvoří velmi pestrou směsici zájmů, talentů, národností, oborů či profesí. Někteří docházejí pěšky, jiní dojíždějí zdaleka. Všechny však spojuje zájem aktivně a pravidelně se zajímat o vzdělávání, spolu vytvářet kulturu a jedinečnost školy, být její součástí a respektovat její pravidla a základní hodnoty. Toto je také základním kritériem pro přijetí do školního vzdělávání, (kromě ověření nezbytných předpokladů školní zralosti).

2.4 Podmínky školy

Sídlíme v třetím patře budovy. V nižších patrech se nachází praktická ZŠ. Přístup, bohužel, není bezbariérový. Máme k dispozici 7 samostatných místností, z toho 4 učebny. Dále využíváme šatny v přízemí, jídelnu a tělocvičnu společně s praktickou ZŠ, hřiště u školy a blízké okolí, které nabízí rozmanité příjemné lokality. **Dětem ponecháváme dostatek volného prostoru pro herní a pohybové**

aktivity, které jsou součástí vzdělávacího procesu.

Vycházíme z přesvědčení, že svět je přirozeným místem trvalého vzdělávacího procesu, proto věříme, že škola nesmí být uzavřená sama do sebe. Snažíme se pravidelně zapojovat externisty/odborníky do života školy, a to buď do organizace školního života či přímo do vzdělávacího procesu. Také se snažíme do života školy co nejvíce zahrnout rodiče a rodiny dětí. Podporujeme rodiče, aby pro žáky ve škole organizovali semináře, přednášky, dílny a seznamovali tak děti se svým světem, ve kterém jsou odborníky.

2.5 Spolupráce s dalšími institucemi

Scioškola je živým a stále se rozvíjejícím organismem – snažíme se zvát svět do školy a pouštět školu zpět do světa. Do školy zveme zajímavé hosty, chodíme na návštěvy do neziskových organizací, firem, kulturních a vzdělávacích institucí, udržujeme kontakty a výměnu zkušeností s ostatními Scioškolami z celé republiky. Škola se snaží navazovat a rozvíjet vztahy s místními i mezinárodními institucemi. Vzhledem k tomu, že škola je na svém počátku vzniku, nemá zatím rozvinutou spolupráci s konkrétními organizacemi, ale cílem je postupně rozšiřovat nabídku vzdělávacích možností pro děti i průvodce.

2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodič je pro Scioškolu zcela nezbytný partner ve výchově a vzdělávání. Od našich rodičů očekáváme, že se budou aktivně účastnit života školy. Proto pro rodiče vytváříme maximálně vstřícné podmínky, které umožňují mj. účastnit se podle potřeby vyučování, mít kontinuální přehled o obsahu a plánech výuky na aktuální i následující období. Rodiče se přímo podílejí na tvorbě plánu výuky v rámci takzvaných pravidelných tripartit, kde průvodce, žák a rodič plánují jakých cílů bude ve výuce dosaženo v následujícím období. Víťáme účast rodičů na akcích školy či přímo ve výuce. Zajímají nás profese našich rodičů a oceňujeme, když se je rodiče snaží přiblížit i ostatním dětem naší školy. Podle možností vítáme, pokud mohou děti ze školy nahlédnout do praktického pracovního prostředí rodičů a propojit tak své představy o světě práce s reálnou praxí dospělých. Od rodičů očekáváme soulad s hodnotami školy a s naší školou kompatibilní výchovný styl.

2.7 Charakteristika pedagogického sboru

Trvale budujeme stabilní tým odborníků na vzdělávání dětí, kterým říkáme průvodci. Průvodci je nazýváme proto, protože pomáhají dětem orientovat se v neustále se měnícím světě a protože provázejí děti na cestě za poznáním. Pomáhají jim odhalovat jejich silné stránky a nalézat jedinečnou vzdělávací cestu každého dítěte. Usnadňují dětem určit si to, co, kdy a jak se učit.

Sbor v našem pojetí není jen prostý součet jednotlivců, ale vnitřně provázaný živoucí organismus, kde každý jedinec přispívá k fungování celku. Organismus, který neustále reflektuje skutečnost,

vyvíjí se a zdokonaluje. Ačkoli ředitel a vedení školy jsou formálně zodpovědní za chod celku, je nám cizí tradiční hierarchická struktura. Naši průvodci jsou silně motivováni především tím, že dělají práci, kterou si sami vybrali, která je těší, v jejímž provádění jsou maximálně podporováni svým okolím – podobně naladěnými kolegy.

Průvodci společně připravují výukový obsah a společně jím provázejí děti a poskytují jim zpětnou vazbu. Děti jsou každodenně v kontaktu prakticky se všemi průvodci a ti tak mohou neformálně a maximálně pestře ovlivňovat a působit na jejich svět.

Minimálním cílem práce týmu průvodců je naplnění cílů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV), jinými slovy naplnění všech požadavků daných českou legislativou. Kromě toho se průvodci snaží působit v dalších oblastech, které vnímáme jako nepostradatelnou součást komplexního vzdělání a které jsou popsány níže a jsou v souladu s platnými českými normami.

Pro dosažení svých cílů využívají průvodci škálu pedagogicky opodstatněných metod, strategií a forem výuky. Průvodci se neomezují jen na jednu pedagogickou školu či doktrínu, ale snaží se vybírat ty metody, strategie a formy, které se jim v daný okamžik jeví jako nejefektivnější pro daný problém, látku a dítě. Průvodci usilují o trvalé zdokonalování své práce a hledají ideální metody, strategie a formy výuky pro jednotlivé děti i jejich skupiny. Za tím účelem aktivně vyhledávají a účastní se nejrůznějších projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v čemž jim vychází vstřícné vedení školy i zřizovatel.

Pedagogický sbor dále podporují odborní konzultanti (interní nebo externí), jejichž znalosti a zkušenosti přispívají k plánování výuky a jejímu interdisciplinárnímu pojetí. Všichni průvodci a další pracovníci působící na škole procházejí náročným přijímacím a zaškolovacím řízením. Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

2.8 Interdisciplinární přístup – projekty

Základním stavebním kamenem výukové koncepce je práce ve věkově smíšených pracovních skupinách, které se po několik týdnů setkávají na projektech. Projekt je komplexním a zároveň vnitřně koherentním zpracováním vymezeného tématu. Téma v sobě přirozeně spojuje motivy z různých vzdělávacích oblastí, tak jak jsou definovány v předmětu *Svět v souvislostech*. Výstupem projektu je obvykle realizace konkrétního díla (např. přednáška, analýza či nějaký produkt), které je po jeho skončení prezentováno pro ostatní žáky.

Prezentaci výstupů realizují děti za pomoci průvodců na konci každého týdne v rámci své koleje. Všechny děti dané věkové skupiny jsou během pravidelných setkání seznámeny s výstupy projektů, které se v daném časovém rozmezí odehrály (s hmatatelnými výstupy projektů i s výstupy dle tohoto ŠVP). Každý projekt má definované jasné očekávané vzdělávací obsahy (např. klíčové kompetence, které se v něm budou rozvíjet). Na projektu (tj. plánování, výběr metod, realizace) se v maximální možné a vhodné míře podílejí děti. Projekt je zakončen reflexí a prezentací výstupů na úrovni průvodců, účastníků, rodičů (tripartita).

Kromě těchto pravidelných projektových složek výuky mohou průvodci, děti i rodiče iniciovat delší (např. čtvrtletní, roční apod.) aktivity, které v případě zájmu mohou probíhat i v odpoledních hodinách nebo o prázdninách.

2.9 Mezinárodní spolupráce

Naše škola má zájem navázat vztahy a zapojit se do mezinárodních projektů se školami a institucemi, které poskytují podobné vzdělávání v zahraničí. Sem patří školy jako např. Solvik (Švédsko), svobodné školy typu Sudbury (např. Jerusalem Sudbury (Democratic) School), Summerhill School (Velká Británie), a mnoho dalších. Usilujeme o budování dostatečné sítě kontaktů pro další vzdělávání našich pracovníků, podporujeme neustálý proud inspirace ze škol, které lze ve světovém měřítku považovat za příklady dobré praxe.

3. Oblasti evaluace

3.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je organickou součástí fungování školy. Těžiště hodnocení vnímáme ve smysluplné a včasné zpětné vazbě. Pokud je to možné, chceme dítěti dát zpětnou vazbu na jeho práci okamžitě. Cílem dlouhodobé zpětné vazby je umožnit dětem i rodičům, aby se odpovědně účastnili jak reflexe, tak i plánování dalšího studijního postupu pomocí stanovování konkrétních cílů pro bezprostředně následující období. Hodnocení v naší škole není zaměřeno na srovnávání dětí mezi sebou. Hodnocení není používáno jako trest, ale naopak, jako nástroj posilující vnitřní motivaci dítěte. Proto se snažíme děti postupně učit se adekvátnímu sebehodnocení i pracovat se zpětnou vazbou a to i směrem od dětí ke škole.

Chceme, aby děti postupně přebíraly odpovědnost za vlastní učení, uměly si vědomě a efektivně vybírat učební strategie a techniky a aby postupovaly v souladu se svými možnostmi, zájmy a silnými stránkami. Proto se s rodiči a dětmi scházíme v pravidelných cyklech (na základě individuální dohody mezi průvodci, dítětem a rodičem) k tripartitním rozhovorům, které shrnují výsledky předchozího období a kde si průvodce, dítě a rodič nastavují cíle a metody pro další období. Z těchto schůzek jsou pořizovány písemné záznamy.

V naší škole se snažíme ke každému dítěti přistupovat individuálně a vytvářet pro každé dítě individualizovaný studijní plán, nad kterým přebírá postupně (dle svých možností a vyspělosti) kontrolu dítě a vědomě tak utváří postup svého vzdělávání.

Ve škole se snažíme aktivně pracovat s chybou. Chybu vnímáme jako důležitý prvek učení, který pomáhá dětem hledat a nacházet cesty k správným či žádoucím řešením problémů.

Kvantitativní klasifikace je nahrazena slovním hodnocením.

Bližší pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou obsažena ve Školním řádu.

4. Charakteristika ŠVP

4.1 Zaměření školy

Naše škola se zaměřuje na komplexní vzdělávání dětí a snaží se je tak co nejlépe připravit pro naplněný a spokojený život v podmínkách dnešního a budoucího světa. Chceme děti vést k tomu, aby se staly samostatnými, zodpovědnými, sebevědomými a vzdělanými lidmi, kteří jsou zcela připraveni se rozhodovat o svém životě a přijmout následky svých rozhodnutí, kteří jsou otevření spolupráci s okolím, jsou tolerantní a zajímají se o dění kolem sebe. Připravujeme děti na produktivní život v polovině 21. století. Vycházíme z předpokladu, že svět se rychle mění a klade na děti jiné požadavky na jejich znalosti, dovednosti a postoje, než tomu bylo v minulosti. Dále při práci s dětmi akcentujeme práci s vnitřní motivací, rozvíjení dobrých vztahů a aktivní přijetí zásad fair play. Takových výsledků lze podle nás dosáhnout pouze individuálním přístupem k jednotlivým žákům, který je základním kamenem naší práce.

4.1.1 Mění se svět

Jak bude vypadat svět za čtvrt století, s jistotou říci nemůžeme, možných scénářů je mnoho. Je však jisté, že bude vypadat odlišně a že společnost se bude stále dynamicky proměňovat, jako tomu bylo doposud. Obzvláště poslední století bylo časem proměn a není důvod domnívat se, že by tomu v globálně propojeném světě 21. století mělo být jinak. Současné děti budou vyrůstat do nejistého a pro nás neznámého světa, který může přinést mnoho možností a radosti, ale také frustrace a obavy. Děti bude pravděpodobně čekat více možností a životních cest, budou neustále volit z mnoha variant a ponесou důsledky svých rozhodnutí a jednání. Narůstající míra svobody, tolerance, vzdělanosti, možnosti cestování a dostupnosti informací množství těchto voleb ještě zvyšuje. Mít mnoho možností s sebou kromě velké svobody však nese i velkou míru odpovědnosti a nutnost neustále se rozhodovat a vyrovnávat se s nepohodlím neustále nových situací. Možnost něco přijmout a jiné odvrhnout s sebou nese odpovědnost za rozhodnutí.

I pohled na vzdělávání se vyvíjí a mění, a to jak mezi odborníky, tak mezi laickou veřejností. Systém státního školství podle nás nereaguje dostatečně pružně na tyto změny a neaplikuje nové poznatky ohledně vzdělávání, tak jak by bylo potřeba. Naše škola se snaží reagovat na tyto změny a využívat moderní postupy a poznatky o vzdělávání. Naše děti proto ve škole nezískávají pouze vědomosti a znalosti, ale vedeme je k tomu, aby se uměly kompetentně rozhodovat a přijímat výsledek svých voleb. Nabízíme jim dostatek podnětů a aktivit pro poznání sebe sama a svých silných stránek; podněcujeme odvahu, zodpovědnost a optimistický pohled na svět. Naše děti systematicky učíme pracovat s novými technologiemi. Podporujeme u dětí odolnost a flexibilitu tak, aby byly v budoucnu schopné se adaptovat na změny způsobené technologickým rozvojem. Spolu s rozvojem technologií narůstá množství informací, které jsou dostupné téměř všem. Internet je prostředkem emancipace, osvobození a rovnosti pro velkou část lidstva. Vědění a znalosti již nejsou dostupné jen úzké elitě, ale jsou tu pro všechny, kdo mají zájem. To s sebou nese rizika zneužití, ale také to otevírá nové pole svobody, vědění a možností. Naše děti proto systematicky učíme efektivně a kriticky pracovat s informacemi, nalézat je, analyzovat, posuzovat a zasazovat do kontextu. Vedeme děti k tomu, aby k nim dokázaly zaujmout vlastní postoj na základě dosavadních znalostí, kritického myšlení i vlastních hodnot a etiky. Stavíme na interdisciplinaritě a průřezových tématech.

S velkou pravděpodobností zažijí naše děti proměny struktury pracovních pozic během svého produktivního života několikrát. A budou na ně muset reagovat, učit se nové věci, hledat nová uplatnění. Pracovní trh bude zřejmě vyžadovat, aby se naše děti uměly celý život učit novým znalostem

a hlavně dovednostem, měly dobré sociální dovednosti, byly psychicky odolné, společensky tvořivé, měly zdravou sebeúctu a znaly dobře samy sebe a své silné stránky. Naším dětem proto systematicky nabízíme aktivity, které budou podporovat přirozenou dětskou touhu se učit a navazovat a rozvíjet bezpečné sociální kontakty ať již v rámci školy či mimoškolních aktivit.

Vedeme děti tak, aby jim neustálé učení nebylo na obtíž, ale radostí a výzvou. Podporujeme jejich rozvoj kreativity jak v rámci výukových hodin, tak i možností podílet se na plánování projektového vzdělávání spolu s dospělými.

V posledních 20 letech došlo ke globalizaci a tím i ke "zmenšení" světa. I nejexotičtější destinace jsou snadno dostupné, máme přátele po celém světě, studovat a pracovat můžeme kdekoli. Lidé ze zemí odlišných kultur přicházejí k nám a spousta nás a našich dětí odchází pracovat do zahraničí. Tento vývoj může plodit obavy, nebo nás obohacovat. Je naší realitou a pravděpodobně i budoucností. Naše děti proto systematicky učíme respektovat druhé a rozumět složitým mezilidským a mezikulturním situacím a obstat v nich.

Jsou však věci, které se pravděpodobně nezmění, protože jsou nám lidem vlastní a do velké míry definují naše lidství jako takové. Vždy budeme chtít a potřebovat někoho milovat, mít přátele a sdílet s nimi radosti i strasti, zakládat rodiny, těšit se ze svých dětí a ukazovat jim svět. Rovněž budeme vždy toužit po příjemném domově, místě bezpečí a spočinutí. I v budoucnosti budeme chtít dělat věci, které pro nás mají smysl, a u kterých věříme, že jsou dobré. Věci, v něž budeme věřit a které budou dle našeho nejlepšího vědomí a svědomí přispívat k dobru světa i našich individuálních životů. Vždy budeme chtít mít svůj život maximálně pod kontrolou, ve svých rukou. Nebudeme chtít podléhat manipulaci a vnějším okolnostem. Vždy budeme toužit po autonomii. Vždy se budeme chtít bavit a smysluplně trávit svůj volný čas. Prostě vždy, bez ohledu na změny světa, budeme toužit po tom, abychom prožívali štěstí. A to samé si budeme přát pro své děti. Pro děti se proto snažíme budovat školu, která bude příjemným a bezpečným místem, kde budou moci dělat věci, které pro ně budou mít smysl a kde se děti naučí převzít kontrolu nad svým vzděláváním a životem. Kde se v neposlední řadě naučí i přijmout spoluodpovědnost za své okolí a za svět, ve kterém žijí.

4.1.2 Každé dítě je jiné

Každé dítě potřebuje něco jiného. Některé více pohybu, jiné více prostoru na otázky, další více praktického tvoření a jiné zase více času na dokončení své práce. Každý scioškolák s průvodcem a rodiči sestavuje svůj individuální plán učení a aktivit, který se odvíjí od jeho schopností a potřeb. Usilujeme o to, aby všechny děti dosáhly elementární úrovně v základních oblastech a měly možnost se mimořádně rozvinout v oblastech svého zájmu či silných stránek. Zároveň si děti mohou u nás v bezpečném prostředí vyzkoušet studijní přístupy, které jim nejsou přirozeně nejbližší, ale mohou je posunout dál a přispět k jejich komplexnímu rozvoji.

4.1.3 Vnitřní motivace

Nejlepší motivací je, když děti mohou dělat věci, které jsou pro ně zvládnutelnou výzvou, dávají jim smysl a umožňují jim být součástí něčeho většího. Děti proto často pracují na reálných projektech (naplánování výletu, tvorba knihy, příprava výstavy...). Spoustu podstatných věcí se tak učí zdánlivě mimochodem. Na druhou stranu vedeme děti k tomu, aby posouvaly své hranice a zkoušely pro ně nové věci. Chyby považujeme za přirozenou součást učení, děti za ně netrestáme špatnými znám-

kami. Průvodci pravidelně poskytují dětem i rodičům srozumitelnou zpětnou vazbu.

4.1.4 Dobré vztahy

Věříme, že k tomu, aby byl člověk šťastný, je mimo jiné potřeba, aby měl dobré vztahy s druhými lidmi. Průvodci ve Scioškole rozvíjejí s dětmi osobní vztah a podporují zdravé vztahy mezi dětmi navzájem. Dbáme i na dobré vztahy mezi průvodci a zajímá nás, jak rodiče vnímají naši práci. Průvodci se pravidelně setkávají s dětmi individuálně. Děti často pracují ve skupinkách a učí se od sebe navzájem (i tím, že učí druhé). K tomu slouží projektový způsob práce, ve kterém spolupracují děti stejného ročníku, i celoškolní projekty a programy jednotlivých školních kolejí, při kterých spolupracují žáci napříč ročníky. Důsledně uplatňujeme respektující a provázející přístup.

4.1.5 Fair play

Chceme, aby děti, které projdou ScioŠkolou, žily dobré a spokojené životy, a aby byly aktivními tvůrci budoucího světa. Jsme přesvědčeni, že dobrý život má ten, kdo něčeho čestně dosáhl, váží si sám sebe, rozvinul své silné stránky, respektuje ostatní a ostatní respektují jeho, umí se radovat ze života a má odvahu prosazovat, co je správné, uznat svou chybu, omluvit se za ni a dále s ní pracovat. V takovém duchu děti ve škole doprovázíme v jejich poznávání světa, ostatních lidí a sebe sama.

4.2 Výchovné a vzdělávací strategie

4.2.1 Východiska naší výchovné a vzdělávací strategie

Východiska pro naše uvažování o volbě vzdělávacích strategií lze shrnout do těchto třech oblastí: DÍTĚ, PROCES EDUKACE A PROSTŘEDÍ.

Dítě

Děti mají přirozenou, vrozenou a evolucionizovanou chuť a potřebu učit se a rozvíjet. To, že se děti touží učit a rozvíjet, znamená, že jejich touhu nepodporujeme vnějšími motivátory, ale naopak těžíme z jejich přirozené chuti učit se. Vnější motivaci můžeme využít v případě, že dítě např. nemůže vzhledem k věku rozumět smyslu dané činnosti či pokud se jedná o rutinní úkol. Uchylujeme se k nim však jen ve výjimečných případech a poté, co jsme vyčerpali možnosti využití motivace vnitřní. Důvěřujeme dětem, že se učit chtějí. Podporujeme jejich zájem prostřednictvím pilířů vnitřní motivace:

- Ukazujeme jim smysl toho, co se učí.
- Dopřáváme jim autonomii v tom, jak a kdy se učí, co dělají.
- Poskytujeme jim zpětnou vazbu, aby viděly svůj pokrok směrem k mistrovství.
- Využíváme sociální kontext – učení od sebe navzájem, chuť učit se, když to ostatní umí

apod. (Toto necháváme na přirozené dynamice skupiny – neříkáme „podívej, Tereška už čte a ty ne, chceš být taková ostuda?“)

Děti jsou jedinečné. Každé má svou individualitu, zájmy a potřeby. Každé dítě se učí a poznává jinak. Každé dítě si přináší jiné zkušenosti a znalosti, jiné prekoncepty a naivní teorie. Tyto respektujeme a aktivně s nimi pracujeme. Pracujeme s dětmi individuálně v zóně jejich nejbližšího rozvoje. Poskytujeme dětem dostatek času, který potřebují na přemýšlení apod. Odlišnosti a individualitu oceňujeme. Pro učení a rozvoj dětí jsou klíčové jejich vývojové úkoly a potřeby typické pro určité vývojové období. Ačkoli jsou děti jedinečné a jejich schopnosti a dovednosti se mohou lišit i mezi dětmi stejného věku, jistá vývojová období mají společná. Tato ovlivňují vývojové potřeby (E. Erikson), míru schopnosti abstraktně myslet, rozvoj heteronomní morálky apod. Respektujeme tato vývojová stadia a s dětmi jednáme adekvátně tomu, v jakém stadiu jsou. Děti také tvoří vlastní kulturu – sdílí vlastní jazyk, zájmy, kulturní kontext (seriály, hry). Snažíme se jejich „kulturu“ poznat, aktivně s ní pracovat a neznevažovat ji.

Proces edukace

Hlavním aktérem učení je dítě (nikoli průvodce). Učení je aktivní proces a v každém dítěti probíhá jiným způsobem (někdy se může zdát, že dítě jen zírá, ale ono přemýšlí). Děti se učí zejména aktivním zkoumáním (praktickým, ale i teoretickým) a jsou do velké míry za své učení odpovědné (opět úměrně své studijní autonomii). Je potřeba aktivitu přenášet na stranu dítěte, tedy průvodce se upozaduje, provádí. Není tím, kdo aktivně do dětí vědění tlačí, ale ani referentem zábavy, který je celou dobu musí bavit. Učení a rozvoj nepotřebuje hodnocení, ale zpětnou vazbu. Zpětná vazba dítěti ukazuje míru jeho pokroku (srovnáváme výkon dítěte pouze s jeho výkony předešlými, nikoli s dalšími dětmi). Motivuje je a ukazuje mu jeho silné stránky i to, na čem je třeba pracovat, aby došlo k vzdělávacímu cíli. Dítě nehodnotíme, nesrovnáváme s ostatními, nenálepkujeme. Podporujeme schopnost dětí navzájem si poskytovat zpětnou vazbu a jdeme jim vlastním příkladem. Vedeme děti k tomu, aby byly schopny hodnotit sebe sama a své hodnocení zdůvodnit. Pomáháme dětem pojmenovávat a zvědomovat, co právě dělají – na úrovni obsahu i metakognice. (např. počítají spotřebu dřeva na stavu bunkru – pojmenováváme jim, že se učí spočítat plášť kvádrů a zároveň že při stavbě bunkru plánují, počítají, zvažují realističnost apod.) Učení a rozvoj nejsou možné bez náročných výzev, překonávání vlastních limitů a vycházení z komfortní zóny. Rosteme a zlepšujeme se tehdy, pokud překonáváme sebe sama, překračujeme své limity. To není vždy příjemné, ale o to příjemnější pocit se dostaví, když to zvládneme. Klademe před děti výzvy (ne jen to, co jim jde), umožňujeme jim selhat. Protože když dítě dělá něco rychle a bez chyb, pak nemá smysl, aby to dělalo – neučí se. Selhání a chybu bereme jako prostor k dalšímu rozvoji a učení. Podporujeme děti ve vytrvalosti, vycházení z komfortní zóny a překonávání sebe sama. Vždy jim ale umožníme reflektovat nekomfort a náročnost a v diskusi srovnáváme náklady a náročnost s tím, co dítě získalo.

Prostředí

Svět sám vzdělává. Děti se učí pořád, nejen ve škole. Většinu toho, co umíme a známe, se naučíme jinde než ve škole a jinak, než záměrným a uvědomělým učením. Proto se otevíráme světu, necháváme děti, aby své znalosti a zkušenosti přinášely do školy a učily jim ostatní. Víme, že mnoho věcí nemusíme dětem vysvětlovat a učit je, protože je pochytí ze svého okolí, z médií, ze světa. Podpo-

rujeme různorodé aktivity dětí, které se na první pohled nemusí zdát být učením, protože i při nich se děti rozvíjí a vzdělávají.

Učení probíhá dobře jen v bezpečném a srozumitelném prostředí. Bezpečné prostředí je potřebné pro optimální fungování mozku. Stresové hormony, adrenalin apod. snižují schopnost učit se novému a být kreativní. Bezpečné prostředí je založené na důvěře a přijetí, ale také na jasných a srozumitelných pravidlech. U menších dětí je pro pocit bezpečí důležitá také jistá předvídatelnost prostředí. Citlivě proto nastavujeme pravidla a důsledně trváme na jejich dodržování (a sami je dodržujeme). Budujeme důvěru mezi průvodci a dětmi i mezi dětmi navzájem. Snažíme se minimalizovat emoční zranění mezi dětmi, jasně vysvětlujeme apod.

Pro učení a rozvoj je nutné prostředí s dostatečným přístupem k informacím, zdrojům a nástrojům dané kultury, plné podnětů a výzev, s dostatkem sociálních kontaktů s inspirativními zapálenými lidmi, kteří jdou příkladem. Děti se mnoho dokážou naučit samy. Blízkost informačních zdrojů a nástrojů typických pro náš svět budí v první řadě zájem a zvědavost. Dále umožňuje tuto zvědavost uspokojit. Když děti pracují s různými zdroji, mohou následně v diskusi své poznatky konfrontovat, zpřesňovat, doplňovat.

Děti se do velké míry učí také nápodobou. Chuť k učení nemohou převzít od někoho, kdo se sám nerozvíjí. Naopak, pokud na průvodcích vidí, že je vzdělávání součástí jejich života, snáze je přijmou i do svého. Děti jsou schopny chápat a dodržovat pravidla, ale nejsilněji na ně působí, pokud jim jdou ostatní vzorem.

Pro učení je nutná přirozená a soudržná komunita stojící na morálních základech a vzájemném respektu. V průběhu evoluce se stal náš mozek vysoce výkonným nástrojem. Jeho vývoj a zrání však probíhal zejména v dobách zcela odlišných od naší éry – v období lovců a sběračů a prvních usedlých kultur. Náš mozek se stále vyvíjí, ale z většiny je determinován z období před mnoha tisíci lety. Moderní výzkumy sociální psychologie potvrzují, že schopnost navazování vztahů je zhruba stejná dnes jako v období vzniku prvních měst. Na osobní bytí vzdálenější úrovni jsme schopni mít vztah s cca 200 lidmi (to ovlivňuje vhodnou velikost školy), blízký vztah s pár desítkami, ideálně do 20 (velikost domovských skupin (např. kolejí)). Děti také potřebují jednu až dvě vztahné osoby, ke kterým mají nejbližší a které je chrání (patroni kolejí). Navíc nejlépe prospívají a rozvíjejí se ve věkově smíšených skupinách. Děti i dospělí mají potřebu někam patřit. Jejich individuální identita se tvoří spolu se skupinovou, která bývá hierarchická (od velkých po nejmenší skupiny). Hledání příslušnosti k určitým skupinám je přirozené a zdravé, zejména v období dospívání a hledání vlastní identity. Dáváme proto dětem pocit příslušnosti ke škole, koleji, jimi zvolené např. kamarádské skupině a respektujeme i jejich experimentování s identitou a případnou příslušnost k subkulturám.

4.2.2 Metody výchovné a vzdělávací práce

Jsme škola otevřená různým podnětům. Nedržíme se dogmaticky jedné určité pedagogické doktríny. Věříme, že není jen jedna konkrétní metoda či pedagogická škola, která by byla vhodná absolutně pro všechny děti. Svou práci stavíme na individuálním přístupu k dítěti, a proto k různým dětem a různým cílům volíme různé metody, u kterých vždy vyhodnocujeme jejich vhodnost, potenciální efektivitu a proveditelnost. Z teorií a metod, které jsou pro nás inspirativní a které častěji bereme v potaz při plánování výuky, lze uvést např.:

- Konstruktivismus (Tonucci)
- Provázející výchova (Pelikán)
- Respektující výchova (Nováčková, Gordon, Goleman)
- Čtením, psaním ke kritickému myšlení

- Globální výchova (Pike, Selby)
- Matematika profesora Hejného
- Intuitivní pedagogika (škola Solvik)

4.2.3 Způsoby výuky

Zde uvádíme nejčastější způsoby vedení vzdělávací a výchovné práce realizované v naší škole. Níže uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají častěji než jiné:

Projektové vyučování

Ve škole pracujeme s několika typy projektů. Ústřední téma je vždy zpracováváno z různých pohledů, které pak propojením umožňují hlubší a komplexnější porozumění než jednooborové vnímání jevů a problémů.

Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a navíc umožňuje přirozeně začleňovat a aktivně rozvíjet průřezová témata.

Skupinové učení

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin nebo je necháváme tyto skupiny spontánně vytvářet. V jejich rámci si děti osvojují vedle informací o učivu také dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji, získávají tak další pracovní, komunikační a sociální kompetence.

Kooperativní vyučování

Během kooperativního vyučování skupinu rozdělujeme do malých skupin či zpočátku jen dvojic, v nichž děti komunikují tváří v tvář. Úkoly, před které jsou děti stavěny, by měly vycházet z principu, že dosažení úkolu je vázáno na spolupráci s ostatními tak, jak to také ve spoustě zaměstnání skutečně funguje. Jestliže tedy dítě bude na úkolu pracovat s ostatními, naučí se více či zvládne úkol rychleji či lépe. Důležité je, že díky plnění úkolů, při nichž se dítě dozvídá nové vědomosti, se učí i dovednostem sociálním. Zpočátku se jim může učit jakoby mimochodem, mnohem efektivnější je však pracovat s nimi jako s vědomým cílem, který se pak na konci hodiny reflektuje. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a umožňuje aktivně rozvíjet průřezová témata.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Návaznost učiva na životní zkušenosti žáků

Aktivně využíváme představ, které žáci o probíraném jevu získali ve svém předchozím životě, tedy dříve, než je systematicky probíráno ve škole. Samotné kompetence si zde buduje sám žák, průvodce mu svou činností vytváří bezpečné „lešení“. Úlohou průvodce při tomto postupu je mimo jiné navozovat takové situace, ve kterých si žák uvědomuje nejen to, co již ví, ale také to, co ještě neví, a je motivován k tomu, aby si vědomosti, dovednosti, znalosti doplnil, případně upravil. Tímto podporujeme vnitřní motivaci dětí a kompetenci k učení a řešení problémů.

Vrstevnické vyučování a vyučování napříč ročníky – učení vyučováním

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem (žáky) dohodne na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení, kompetence komunikační a kompetence pracovní. Vedeme děti k tomu, aby přebíraly zodpovědnost za učení mladších spolužáků a pomáhaly jim s učením.

Školní koleje a metoda komunitních kruhů

Základní sociální jednotkou ScioŠkoly je kolej, která sdružuje cca 15 dětí napříč věkovým spektrem. Kolej se v pravidelných intervalech setkává k svému programu, jehož těžiště je především v rozvíjení sebe-poznání a posilování schopnosti aktivní a solidární kooperace. Kolej je patronována dvěma průvodci a představuje kontinuální “domovskou” skupinu žáka. Nad rámec běžné výuky je kolej také centrem mimoškolních aktivit, výletů a akcí s rodiči.

V rámci projektů i při programu jednotlivých kolejí dochází k setkáním žáků, kteří sedí často skutečně v kruhu a společně řeší aktuální problémy, reflektují průběh výuky a svou roli v něm, hledají odpovědi na otázky spojené s výchovou nebo vzděláváním. Zde je vytvářen bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů dětí k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence komunikační, občanské, sociální a kompetence k řešení problémů.

Pedagogické projekty

Jde o vyučovací metodu, kterou jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. V naší škole mají nejčastěji formu tzv. poloprojektů krátko- až střednědobého charakteru. Výhodou této metody je, že propojuje život školy s praxí. Pedagogické projekty napomáhají rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikační.

Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných předmětů a aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Certifikáty specialistů/odborníků

Na naší škole podporujeme vznik a rozvoj tzv. odborných kruhů, do kterých se děti nominují tím, že získají certifikát specialisty. V praxi to znamená, že například členové odborného kruhu knihovníků mají nárok půjčovat si knihy ze školní knihovny domů, pokud prokážou odbornou znalost půjčovního řádu, prokážou svou spolehlivost při sledování kalendáře, potřebnou k včasnému vracení knih, atd. Po prokázání těchto schopností dostává žadatel certifikát odborníka.

Odborný kruh je poradním orgánem v oboru na škole a může využívat práv s tím spojených, například v případě knihovnictví navrhování knih k nákupu.

Odborné kruhy se v praxi podobně zaměřených škol v zahraničí prokázaly jako velmi užitečné v rozvoji klíčových kompetencí žáků, v podpoře čtenářství a v neposlední řadě také při rozvoji matema-

tických a jazykových schopností dětí přirozeným a praktickým způsobem.

4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola staví na důsledné individualizaci výuky, kdy k reflexi předchozího období a nastavování plánu na další období dochází v pravidelných dvouměsíčních cyklech. V rámci tohoto mechanismu je možné do určité míry reflektovat i specifické vzdělávací potřeby dětí se zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Jestliže průvodce upozoruje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a příslušným odborníkem hledá další cesty individualizace výuky.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami máme na paměti fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Naším cílem vzdělávání je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. V případě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jdeme vstříc novému znění RVP ZV z roku 2016.

V situaci námi zjištěné potřeby podpory ve vzdělávání vypracováváme Plán pedagogické podpory (PLPP), kde definujeme problematiku potřeby vzniku PLPP, předpokládané individuální vzdělávací potřeby žáka a plánovaný způsob jejich naplňování. Toto naplňování je průběžně během školního roku monitorováno a zaznamenáváno v dokumentu PLPP s minimálně dvouměsíční frekvencí.

V případě zvýšené potřeby podpůrných potřeb v oblasti vzdělávání žáka informujeme rodiče žáka a dáme podnět ke zkontaktování školského poradenského zařízení (ŠPZ) rodiči a jeho následné návštěvě žákem. Pokud ŠPZ vydá náležité doporučení a rodiče o to zažádají, škola vypracovává Individuální vzdělávací plán (IVP), kde jsou podrobně popisovány strategie vzdělávání žákovi na míru. V rámci podpůrných opatření můžeme upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Naplňování IVP je průběžně během školního roku monitorováno a zaznamenáváno v dokumentu s minimálně dvouměsíční frekvencí.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je hodnocen slovně, v souladu s doporučeními odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými.

Věkově heterogenní skupinky v některých oborech umožňují vytváření pracovních skupin dle úrovně dosažených znalostí, schopností a dovedností. Je rovněž zajištěna propustnost mezi těmito skupinami, což umožňuje zařadit děti se specifickými potřebami v daném oboru do takové skupiny,

kteřá nejvíce vyhovuje jeho schopnostem a tempu. Při skupinové práci naopak často využíváme vrstevnické učení nebo učení pokročilejšími či staršími žáky. Jsme si vědomi, že učení ostatních dětí podporuje pochopení problematiky do větší hloubky u pokročilejších žáků samotných a zároveň může být lépe stravitelné a pochopitelné žáky vyučovanými. Využíváme vnitřní motivace dětí a neřadíme je do skupin žáků s méně rozvinutými schopnostmi, pokud mu vyhovuje stávající stav.

4.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup výuky u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u dětí se znevýhodněním. Vycházíme ze skutečnosti, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku.

Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka důsledně individualizována, a to průběžně při vzájemné zpětné vazbě průvodce - dítě - rodič, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování výuky.

V případě, že průvodce identifikuje u dítěte projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonné zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog či jiná zařízení zabývající se praxí s mimořádně nadanou mládeží) hledají optimální cesty pro další edukaci.

V situaci zjištěné potřeby podpory ve vzdělávání vypracováváme Plán pedagogické podpory (PLPP), kde definujeme problematiku potřeby vzniku PLPP, předpokládané individuální vzdělávací potřeby žáka a plánovaný způsob jejich naplňování. Toto naplňování je průběžně během školního roku monitorováno a zaznamenáváno v dokumentu PLPP s minimálně dvoutměsíční frekvencí.

V případě zvýšené potřeby podpůrných opatření v oblasti vzdělávání žáka informujeme rodiče žáka a dáme podnět ke zkontaktování školského poradenského zařízení (ŠPZ) rodiči a jeho následné návštěvě žákem. Pokud ŠPZ vydá náležitě doporučení a rodiče o to zažádají, škola vypracovává Individuální vzdělávací plán (IVP), kde jsou podrobně popisovány strategie vzdělávání žákovi na míru. V rámci podpůrných opatření můžeme upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Naplňování IVP je průběžně během školního roku monitorováno a zaznamenáváno v dokumentu s minimálně dvoutměsíční frekvencí.

4.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 5. ročník	6. - 7. ročník	6. - 9. ročník	8. - 9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, SvS	M, SvS	M, SvS	M, SvS	M, SvS
Sebepoznání a sebepojetí	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, SvS	SvS	Tv, SvS	SvS	SvS
Psychohygiena	Čj, Tv, SvS	Čj, Tv, SvS	Tv, SvS	SvS	Tv, SvS
Kreativita	Čj, M, SvS	Čj, M, SvS, Aj	M, SvS	M, SvS	M, SvS
Poznávání lidí	SvS	Aj, SvS	SvS	SvS	SvS
Mezilidské vztahy	Čj, M, Tv, SvS	M, Tv, SvS	Aj, M, Tv, SvS	M, SvS	M, Tv, SvS

Komunikace	Aj, M, SvS	Aj, M, SvS	Aj, M, SvS	M, SvS	Aj, M, Dj, SvS
Kooperace a kompetice	M, Tv, SvS	M, Tv, SvS	M, Tv, SvS	M, SvS	M, Tv, SvS
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, SvS	M, SvS	M, SvS	M, SvS	M, SvS
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj, M, SvS	M, SvS	M, SvS	M, SvS	M, SvS
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola	SvS	Aj, SvS	SvS	SvS	Aj, Dj, SvS
Občan, občanská společnost a stát	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Formy participace občanů v politickém životě	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
VÝCHOVA K MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Evropa a svět nás zajímá	SvS	Aj, SvS	Aj, SvS	SvS	SvS
Objevujeme Evropu a svět	SvS	SvS	Aj, SvS	SvS	SvS
Jsme Evropané	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Kulturní diference	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Lidské vztahy	Tv, SvS	Aj, Tv, SvS	Tv, SvS	SvS	Tv, SvS
Etnický původ	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Multikulturalita	SvS	Aj, SvS	SvS	SvS	SvS
Princip sociálního smíru a solidarity	Tv, SvS	Tv, SvS	Tv, SvS	SvS	Tv, SvS
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Základní podmínky života	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	SvS	SvS	SvS	SvS	Aj, Dj, SvS
Vztah člověka k prostředí	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj, SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj, SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
stavba mediálních sdělení	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
vnímání autora mediálních sdělení	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
fungování a vliv médií ve společnosti	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
tvorba mediálního sdělení	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS
práce v realizačním týmu	SvS	SvS	SvS	SvS	SvS

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
Aj	Anglický jazyk
Čj	Český jazyk

Dj	Další cizí jazyk
M	Matematika
Tv	Tělesná výchova
SvS	Svět v souvislostech

1

2 5. Učební plán

5.1 Celkové dotace - přehled

Ročníky	Předmět	Vzdělávací oblast RVP: počet hodin týdně	Týdenní hodinová dotace předmětu	Celková týdenní hodinová dotace ročníku	
1. - 3. Ročník	Český jazyk	Český jazyk a literatura: 3	3	22	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 3	3		
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2		
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 4	11		
		Matematika: 1			
		Umění a kultura: 3			
Člověk a svět práce: 1					
4. ročník	Český jazyk	Český jazyk a literatura: 3	3	26	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 3	3		
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2		
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 5	15		
		Umění a kultura: 2			
		Člověk a svět práce: 1			
Matematika a její aplikace: 3					
5. ročník	Český jazyk	Český jazyk a literatura: 3	3	26	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 3	3		
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2		
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 5	15		
		Umění a kultura: 2			
		Člověk a svět práce: 1			
Matematika a její aplikace: 3					
6. ročník	Český jazyk	Český jazyk a literatura: 3	3	29	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk 1	1		
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 3	3		
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2		
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 4	17		
		Cizí jazyk: 1			

		Matematika a její aplikace: 2		
		Člověk a společnost: 3		
		Člověk a příroda: 3		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a svět práce: 1		
7. ročník	Český jazyk	Český jazyk a literatura: 3	3	29
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3	
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk 1	1	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 2	2	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2	
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 3	18	
		Cizí jazyk: 1		
		Matematika a její aplikace: 3		
		Člověk a společnost: 3		
		Člověk a příroda: 4		
		Umění a kultura: 3		
		Člověk a svět práce: 1		
8. ročník	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3	32
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 2	2	
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk: 3	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2	
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 5	22	
		Cizí jazyk: 2		
		Matematika a její aplikace: 1		
		Člověk a společnost: 3		
		Člověk a příroda: 6		
		Člověk a zdraví 1		
		Umění a kultura: 2		
		Člověk a svět práce: 1		
		Informační a komunikační technologie: 1		
9. ročník	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3	32
	Anglický jazyk	Cizí jazyk: 2	2	
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk: 3	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 3	3	
	Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura: 5	22	
		Cizí jazyk: 2		
		Matematika a její aplikace: 1		
		Člověk a společnost: 3		
		Člověk a příroda: 6		
		Člověk a zdraví 1		
		Umění a kultura: 2		
		Člověk a svět práce: 1		
		Informační a komunikační technologie: 1		

6. Učební osnovy

6.1 Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Cílem předmětu je vést děti k tomu, aby dovedly používat jazyk ke komunikaci ústní i písemnou formou dle svých schopností. Uměly vyjádřit a hájit své myšlenky, vhodně komunikovat v dané situaci, rozuměly přečteným textům i mluvenému slovu, určily hlavní myšlenky sdělení a dále s nimi pracovaly. Snažíme se, aby děti používaly všechny možnosti jazyka tak, aby dokázaly vyjádřit své pocity a myšlenky.

Obsahové vymezení předmětu 1. - 5. ročník:

Výuce čtení předchází zařazování cviků na zrakové/sluchové vnímání a zrakovou/sluchovou paměť, pravolevou a prostorovou orientaci. Výuku čtení realizujeme metodou analyticko-syntetickou, genetickou nebo metodou splývavého čtení - dle individuálních potřeb a možností žáků.

Čtenářská gramotnost - děti se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním a interpretovat text tak, aby věděly, o čem je, co je důležité a co z toho vyplývá. To co děti čtou, dovedou také převyprávět, shrnout a kriticky posoudit.

Mluvený projev a užívání jazyka (komunikační a slohová výchova) - děti dovedou ústně vyjádřit, co si myslí, hájit svůj názor a předat druhému, co znají. Jazyk využívají v celé jeho bohatosti, dovedou tvořivě zacházet se slovy, vytvářet svým vyprávěním atmosféru a vyvolávat pocity.

Při výuce psaní postupujeme od rozvoje celkové tělesné motoriky, hrubé motoriky, přes cviky na propojování pravé a levé mozkové hemisféry, koordinace oka - ruky. Po dosažení dostatečné motorické zralosti zařazujeme grafomotorické cviky zaměřené na uvolnění ruky a následně přecházíme na samotný nácvik písma. Žáci se učí písmo velké tiskací, písmo Comenia script a písmo psací - dle jejich individuálních potřeb a možností.

Psaní a písemné vyjadřování (jazyková výchova) - děti se učí rozlišovat mezi zvukovou a grafickou podobou písma, zaměřují se na čitelnost a formální správnost písemného projevu, aby mohli písemně odpovídat na jednoduché otázky, zaznamenávat své myšlenky a krátké příběhy. Dovedou spisovně psát různé typy textů a sdělení a vyjádřit své myšlenky vhodně k situaci a čtenáři. Umí se vyjadřovat i hovorově a nespisovně, rozpoznají, v jaké situaci je vhodné zvolit spisovný či nespisovný způsob vyjadřování.

Literární a slohová výchova - děti poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Žáci dospíva-

jí k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Během výuky využíváme různé zdroje informací: slovníky, encyklopedie, katalogy, česká i světová literatura, internet.

V 1. - 5. ročníku je Český jazyk prakticky realizován také v rámci předmětu Svět v souvislostech.

Obsahové vymezení předmětu 6. - 9. ročník:

Při výuce navazujeme na dovednosti a vědomosti žáků získané v nižších ročnících. Tyto poznatky upevňujeme a prohlubujeme tak, aby se jazyk stal nástrojem plnohodnotné komunikace a prostředkem k úspěšnému osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání a sebevzdělávání. Zaměřujeme se na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu na takovou úroveň, aby se žáci dokázali orientovat v různých komunikačních situacích, dovedli lépe porozumět okolnímu světu, uměli vyjádřit své pocity a myšlenky, dokázali přednést své názory a obhájit je. Žáci se seznamují s různými druhy psaného i mluveného projevu, získání informace kriticky posuzují, vzájemně diskutují nad jejich možnými záměry, argumentují.

V 8. a 9. ročníku je Český jazyk realizován v rámci předmětu Svět v souvislostech.

Časové vymezení předmětu:

1. - 3. ročník s časovou dotací 3 hodiny týdně
4. - 5. Ročník 3 hodiny týdně
6. a 7. Ročník 3 hodiny týdně
8. a 9. Ročník - Český jazyk je integrován do předmětu Svět v souvislostech

Organizační vymezení předmětu:

Žáci pracují s různými typy textů přiměřenými jejich schopnostem. Žáci pracují samostatně nebo ve věkově a dovednostně smíšených skupinách - pro možnost vzájemného učení. Své dovednosti uplatňují i při tvorbě projektů.

Při výuce využíváme různé zdroje informací: slovníky, encyklopedie, katalogy, česká i světová literatura, internet.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k rozvoji čtení jako prostředku dalšího vzdělávání.

Průvodce:

- nabízí žákům rozmanitou nabídku textů ke čtení a další práci s nimi;
- užívá mluvnické a literární termíny v rámci výuky přiměřené věku žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyvozuje daná pravidla na základě samostatného bádání;
- zvažuje různé možnosti řešení a zdůvodňuje je;
- nalézá chyby, považuje je za způsob vlastního poznání;
- diskutuje o možných řešeních.

Průvodce:

- zadává žákům problémové úkoly, které vyžadují jeho aktivní zapojení a nalezení řešení, poskytuje mu oporu při jejich hledání, pokud ji žák vyžaduje;
- nabízí žákům materiály k vyřešení problému, případně může žáky odkázat na potřebné zdroje.

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se správně v mluveném i písemném projevu;
- rozlišuje různé typy textů za účelem získávání informací nebo čtení pro literární zážitek;
- zamýšlí se nad texty a vyjadřuje k nim svůj postoj.

Průvodce:

- nabízí žákům rozmanité vzorové komunikační situace z běžného života a podněcuje žáka, aby se nad nimi zamýšlel a aktivně komunikoval;
- poskytuje žákům různé typy textů ke čtení a vede je k jejich následnému rozboru.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- komunikuje ve dvojici nebo v malé skupině;
- ocení dovednosti druhých;
- je sebevědomý ve svém mluveném projevu, v případě potřeby požádá o pomoc a je rovněž schopen nabídnout svou pomoc druhým.

Průvodce:

- nabízí aktivity vyžadující spolupráci dvou či více žáků;
- vede žáky k vzájemné pomoci a spolupráci při výuce čtení a psaní, podporuje vznik čtenářských skupin;
- učí žáky vzájemnému hodnocení nabídkou hodnotících kritérií.

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory druhých lidí;
- vžívá se do situací ostatních skrze čtenářský zážitek;
- rozumí pravidlům chování, která jsou vyjádřena písemným či obrazovým záznamem přiměřeným věku a uvědomuje si podstatu zavádění těchto pravidel;
- oceňuje hodnotu slovesné tvorby jako součást národního uvědomění.

Průvodce:

- naslouchá názorům žáků a respektuje je, čímž vytváří model chování pro žáky;
- pomáhá s žáky spoluvytvářet bezpečné prostředí, vede žáky k vzájemnému naslouchání/ společně s žáky vytváří bezpečné prostředí, vede žáky ke vzájemnému naslouchání;
- nabízí žákům texty podněcující jejich vcítění se do situace za účelem rozvoje jejich sociálních dovedností a navádí/ vede je k zamýšlení se nad těmito situacemi;
- zařazuje do výuky texty ze slovesného dědictví a zamýšlí se s žáky nad jejich hodnotou pro žáky jako občany/ vede žáky k zamýšlení se nad jejich hodnotou pro žáky jako občany.

Kompetence pracovní

Žák:

- upevňuje si pracovní návyky, dokončí zadaný úkol, udržuje si čisté pracovní prostředí;
- vytváří si vlastní rozvrh činností;
- dbá na hygienické návyky pro čtení a psaní.

Průvodce:

- navádí žáky k vytvoření si pracovních návyků, zamýšlí se s nimi nad výhodami, které tyto návyky přináší/ vede žáky k osvojení pracovních návyků, zamýšlení se nad jejich výhodami;
- poskytne vedení při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní / poskytuje podporu při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní.

1. - 3. ročník		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-05	Praktické čtení
správně vyslovuje, dbá na správnou intonaci při čtení	ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-04	Praktické naslouchání
ověří si nejasnosti	ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10	Mluvený projev – výslovnost
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-07	Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, rozhovor, poděkování, vypravování, dopis
zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním a čtením	ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-08	Písemný projev - základní hygienické návyky, technika psaní
čitelně zapíše jednoduchá slova a věty, kontroluje vlastní písemný projev	ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10	
seřadí ilustrace podle dějové po-	ČJL-3-1-02	Aktivní naslouchání

sloupnosti a seřadí podle nich jednoduchý příběh	ČJL-3-1-11	Spisovná a nespisovná slova Práce podle písemných pokynů Vypravování dle vlastního prožitku nebo obrázkové osnovy
slovně/písemně odpoví na otázky vztahující se k písemnému textu	ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-10	
orientuje se v textu slyšeném i čteném	ČJL-3-1-02	
rozumí jednoduchým písemným pokynům a jedná dle nich	ČJL-3-1-02	
písemně zaznamená slyšené	ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10	
rozlišuje spisovný, nespisovný, verbální, neverbální jazyk a vhodně jej užívá	ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-06	

Jazyková výchova

rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	ČJL-3-2-01	Sluchové rozlišení a výslovnost hlásek
rozezná správně napsanou větu	ČJL-3-2-08	Tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
porovnává významy slov (slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená)	ČJL-3-2-02	Ů/ú na začátku slova bez předpon
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	ČJL-3-2-05	Měkké a tvrdé souhlásky
v rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem, aplikuje je v psaném projevu	ČJL-3-2-06 ČJL-3-2-07 ČJL-3-2-08	Obojetné souhlásky Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií	ČJL-3-2-03 ČJL-3-2-04	Slova nadřazená, podřazená, příbuzná Druhy vět podle postoje mluvčího Psaní vět - velké písmeno Znaménka na konci vět Vlastní jména Význam slov - antonyma, synonyma, homonyma

		Věta jednoduchá, souvětí, řazení slov ve větě, řazení vět v textu
Literární výchova		
čte plynule, správně vyslovuje	ČJL-3-3-01	Poslech literárních textů
rozlišuje různé typy textů	ČJL-3-3-03	
pozná důležitá místa příběhu, hlavní postavy či hlavní informace	ČJL-3-3-04	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, reprodukce, dramatizace, výtvarný doprovod
slovně/písemně odpoví na otázky vztahující se k přečtenému textu	ČJL-3-3-02	
dokáže namalovat nebo říct, o čem příběh je	ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-04	Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka
umí vyjádřit svůj názor a pocity týkající se textu	ČJL-3-3-02	Orientace v textu
4. - 5. třída		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČJL-5-1-01	Čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu	ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-09	Čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, kritické čtení
vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na základě zadaných informací	ČJL-5-1-05	Klíčová slova
posoudí, zda ve sdělení, televizní ukázce, dialogu atd. něco chybí nebo zda je úplná, změní dialog ve vzkaz apod.	ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-07	Typy a tvorba otázek Rozšiřování slovní zásoby
reprodukuje obsah přiměřeně náročného textu podle svých schopností	ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-04	Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)
vyjadřuje se přiměřeně v běžných situacích, kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	ČJL-5-1-08	Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
vypravuje podle osnovy, popíše jednoduchou věc	ČJL-5-1-10	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační
při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená	ČJL-5-1-10	

rozezná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví	ČJL-5-1-01	situaci
písemně si zaznamenává podstatné informace	ČJL-5-1-02	Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu
umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly	ČJL-5-1-02	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	ČJL-5-1-03	Písemný projev - technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu)
formuluje podstatné vlastními slovy	ČJL-5-1-04	Elektronická komunikace
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	ČJL-5-1-06	Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
mluví srozumitelně se správnou intonací	ČJL-5-1-07	Tvůrčí psaní
volí a používá slova ve vhodném kontextu a formuluje správně otázky	ČJL-5-1-08	
má základní návyky psaní na počítači	ČJL-5-1-09	
Jazyková výchova		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova mnohoznačná	ČJL-5-2-01	Zvuková stránka jazyka- sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snaží zjistit	ČJL-5-2-01	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
seznáme se se stavbou slova (předpona, kořen, přípona, koncovka)	ČJL-5-2-02	
rozlišuje předpony a předložky	ČJL-5-2-02	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	ČJL-5-2-08	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	ČJL-5-2-04	
odlišuje větu jednoduchou a souvě-	ČJL-5-2-06	

tí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	ČJL-5-2-07	Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov
seznámí se se základní skladební dvojicí ve větě jednoduché a seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	ČJL-5-2-05	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
pracuje s ohebnými slovními druhy	ČJL-5-2-03	Pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
rozumí stavbě slova	ČJL-5-2-03	
všímá si pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném textu	ČJL-5-2-08	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	ČJL-5-2-09	Slovní zásoba a tvoření slov – význam slov
gramatické znalosti aplikuje při větné skladbě (věta, souvětí, shoda, ...)	ČJL-5-2-05	Vyjmenovaná slova
		Velká písmena

Literární výchova

vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	ČJL-5-3-01	Poslech literárních textů
volně reprodukuje text podle svých schopností	ČJL-5-3-02	Zážitkové čtení a naslouchání
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	ČJL-5-3-03	Tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	ČJL-5-3-04	Základní literární pojmy-literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, verš, rým, přirovnání
		Principy vyhledávání informací

6.-7.tř.

ŠVP výstupy

RVP výstupy

Učivo

Komunikační a slohová výchova

orientuje se v textu	ČJL-9-1-01	Popis
vystihne podstatné rysy věcí a jevů		Zpráva a oznámení
využije pozorování předmětu k popisu a jeho	ČJL-9-1-05	Hlavní myšlenky textu

funkčnost		
vhodně používá dějová slovesa	ČJL-9-1-06	Charakteristika
používá termíny	ČJL-9-1-04	Vypravování
dokáže popsat své city, pocity, nálady		Tvůrčí psaní
výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby	ČJL-9-1-09	
použije zprávu a oznámení v praxi	ČJL-9-1-08	
pracuje s osnovou, vytvoří osnovu textu		
formuluje hlavní myšlenky textu		
vyjadřuje se srozumitelně ke sdělovanému obsahu	ČJL-9-1-06	
v elektronické komunikaci dodržuje typografická pravidla		
chápe rozdíl mezi zprávou a oznámením		
vnímá rozdíl mezi vypravováním a popisem děje	ČJL-9-1-10	
pozná rozdíl mezi osnovou, výpiskem a výtahem		
pozná rozdíl mezi osobním a úředním dopisem		
Jazyková výchova		
rozlišuje způsoby tvoření slov		Slovní zásoba a tvoření slov
rozpozná slovotvorný základ, příponu a předponu	ČJL-9-2-02	Tvarosloví (ohebné slovní druhy)
orientuje se v pravopisných jevech ve stavbě slov		
orientuje se v pravopisných jevech morfologických	ČJL-9-2-07	Slovní zásoba (význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, termíny, tvoření slov)
určuje ohebné slovní druhy		
orientuje se v práci s jazykovými příručkami	ČJL-9-2-03	
určí základní skladební dvojici		
rozlišuje řídicí a závislé větné členy	ČJL-9-2-06	Skladba (větná stavba – základní a rozvíjející větné členy)
orientuje se ve větných členech		
ve větě správně používá přímou řeč	ČJL-9-2-07	
Literární výchova		
rozpozná realitu a fikci	ČJL-9-3-01	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek
rozvíjí vlastní představivost		Interpretace literárního textu
vnímá různost literární formy při vyjádření citového zabarvení	ČJL-9-3-02	Dramatizace Vytváření vlastních textů
chápe provázanost historie a současnosti	ČJL-9-3-07	Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
porozumí, chápe a reprodukuje přečtený text	ČJL-9-3-08	Literatura umělecká a věcná

či obsah divadelního představení		
formuluje vlastní názory na přečtený text	ČJL-9-3-03	Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

- cvičení pozornosti a soustředění;
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
- hledání pomoci při potížích.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.

VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

- život dětí v jiných zemích;
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem.

6.2 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Kromě toho žáci v tomto předmětu rozvíjí své schopnosti a dovednosti pracovat efektivně s anglicky psanými informačními zdroji. Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audioorální metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních. Dítě v počátku prochází obdobím tzv. "silent period"- tichého období, které může u některých jednotlivců trvat i několik let. V tomto období je klíčové zajistit dítěti dostatek zajímavých a inspirujících podnětů v cizím jazyce. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Pokud to bude možné, hodiny angličtiny budou směřovat k rozvíjení slovní zásoby týkající se probíhajících projektů. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály, neboť ty jsou klíčové pro vedení smysluplných a zajímavých hodin stejně jako pro učení autentického jazyka.

Tam, kde to není možné, používáme adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k rostoucí samostatnosti při plánování a realizaci svých vzdělávacích cílů plánů v rámci předmětu, učí se efektivně pracovat s anglicky psanými zdroji a používají ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím pro snadnou a pohotovou komunikaci. Tím dává prostor k rozvoji samostatnosti, zodpovědnosti a jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka anglického jazyka probíhá na různých místech (učebny školy, venkovní prostory, tělocvična, muzea, atd.), která nejlépe odpovídají metodám zvoleným pro konkrétní vyučovací hodinu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v ročníkových skupinách využívají dělené hodiny. Žáci mají možnost zařadit se do studijní skupinky, která nejlépe odpovídá jejich úrovni a potřebám. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 1.-9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

1. - 3. ročník - 3 hodiny týdně

4.-5. ročník - 3 hodiny týdně

6.-7. ročník - 3 hodiny týdně

8. ročník - 2 hodiny týdně

9. ročník - 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- Samostatně řeší jazykové problémy
- myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů
- vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života

Průvodce:

- poskytuje žákům příležitost a dostatek času k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů;
- výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení;
- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).

Kompetence komunikativní

Žák:

- srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou
- uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi
- při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, dokáže podat souvislé informace

Průvodce:

- dává žákům bezpečný prostor a podporu pro ústní i písemné vyjádření a sebeprezentaci

- poskytuje žákům co nejvíce příležitostí používat přirozeně anglický jazyk i mimo hodiny angličtiny
- podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny
- metodou hraní rolí a simulací reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu
- diskutuje na aktuální témata v každodenním životě
- spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je
- učí se přijímat i dávat zpětnou vazbu

Průvodce:

- při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;
- využívá každou vhodnou příležitost k **ke komunikaci v anglickém jazyce** žáků na aktuální témata
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.

Kompetence k učení

Žák:

- **je schopen si nejen všimnout obsahu, ale i vnímat jazyk jako medium, které má svou strukturu a slovní zásobu**
- seznamuje se se svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů
- **je seznámen s metodami efektivního učení slovní zásoby a používá je**
- pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě
- při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků
- ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)

Průvodce:

- Podporuje žáky, aby si všimaly struktury jazyka, formulovali hypotézy a experimentovali s jazykem
- pracuje s žáky různými metodami a organizačními formami a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu
- představuje žákům různé učební metody a povzbuzuje je k jejich používání
- při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků

- seznamuje žáky s různými doplňkovými materiály a poskytuje jim příležitosti s nimi pracovat
- využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce

1. - 3. ročník		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
Identifikuje otázku	CJ-3-1-01	Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (poslech)
Porozumí jednoduchým mluveným instrukcím		
Na osvojované jednoduché otázky odpoví jedním či dvěma slovy	CJ-3-1-02	Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (mluvený projev)
Zopakuje krátká osvojovaná slova		
S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého projevu	CJ-3-1-04	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata, příroda
V mluveném projevu rozezná osvojovaná slova		

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

- zvuky a slova, porovnávání a naslouchání

4. - 5. ročník		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu	CJ-3-1-03	Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (poslech)
Rozeznává psanou formu osvojovaných slov bez vizuální opory	CJ-3-1-05	Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (mluvený projev)
Přiřazuje jednoduchou definici k obrázkům		
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	CJ-3-1-06	Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (čtení)
S pomocí textové a vizuální předlohy v krátkém písemném neformálním sdělení požádá o informace nebo pomoc s řešením problému		Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (psaní)
		Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, oblé-

Rozumí instrukcím a běžně zadávaným úkolům	CJ-5-1-01	<p>kání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět Základní výslovnostní návyky</p> <p>Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba v kontextu vybraných témat</p> <p>Práce se slovníkem</p>
V příběhu zachytí základní dějové události	CJ-5-1-02	
V mluveném projevu s vizuální podporou zachytí základní myšlenky a informace		
Vyrovňuje se s neznámými slovy a rozumí základním frázím	CJ-5-1-03	
V reprodukováném projevu s vizuální podporou zachytí základní myšlenky a informace		
Dle individuálních schopností se je schopen zapojit do slovní vrstevnické interakce	CJ-5-2-01	
Na základě obrázků sestaví příběh a jednoduchými větami popíše jeho zápletku	CJ-5-2-02	
Mluví o jemu/jí blízkých tématech		
Odpovídá na otevřené otázky: proč, kdo, co, kolik a kam?	CJ-5-2-03	
Formuluje jednoduché požadavky a otázky		
Skládá slova do vět a myšlenky vyjadřuje 3-5 krátkými větami a frázemi		
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	CJ-5-3-01	
Rozumí krátkému písemnému sdělení, nápisům a informačním tabulím	CJ-5-3-02	
Napíše krátký popis místa, osoby nebo věci	CJ-5-4-01	
Vyplní krátký osobní dotazník	CJ-5-4-02	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy - význam kvality lidských vztahů, tolerance, empatie

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Komunikace - řeč zvuků a slov, pozorování a empatické naslouchání, sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve skupině a třídě, vyvarování se chyb při kontaktu s lidmi

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola - participace žáků na životě školy a místní komunity

6.-7. ročník		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
Porozumí sdělením obsahujícím více různých informací	CJ-9-1-01	Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (poslech) Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (mluvený projev)
V konverzaci více osob dialogu zachytí klíčové informace		
Rozumí otázkám a odpovědím v běžné každodenní konverzaci		
Reaguje na otázky v každodenní vrstevnické konverzaci	CJ-9-2-01	Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (čtení) Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (psaní)
Reaguje na každodenní situace a používá v nich vhodné fráze		
Sděluje jednoduchými větami, co si myslí		
Klade vhodné otázky za účelem získání konkrétních informací	CJ-9-3-01	Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem
Porozumí autentickému textu přiměřené náročnosti		
Pracuje s dětským výkladovým slovníkem		
Odvozuje význam neznámých frází a slov z kontextu		
Ovládá základy technik skimming a scanning a využívá je při vyhledávání informací v jednoduchém textu		

Vyplní základní údaje o sobě nebo blízké osobě do formuláře	CJ-9-4-01	
Napíše krátké formální sdělení (dopis, e-mail)	CJ-9-4-02	
Napíše stručný popis události, situace nebo osoby		
Napíše jednoduchý příběh o osobním zážitku z minulosti		

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Komunikace - vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Objevujeme Evropu a svět - styl života v evropských rodinách

8.-9. ročník		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
V krátké diskuzi na běžné téma rozumí ostatním, když vyjadřují svůj názor	CJ-9-1-02	Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (poslech)
Rozlišuje modalitu a chápe postoje a vztahy mezi mluvčími		Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (mluvený projev)
Porozumí složitějším sdělením, případně rozezná rozpory ve sdělení		
Vysvětluje a upřesňuje své myšlenky a názory, vyjadřuje souhlas a nesouhlas	CJ-9-2-02	Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (čtení)
Formuluje otázky ke konkrétním tématům včetně doplňujících otázek		Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (psaní)
Odpovídá na otázky vyžadující delší a komplexnější odpovědi		
Je schopný vyjádřit libost a nelibost,		Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví,

pravděpodobnost, možnost či nutnost		pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
Vypráví příběhy ze známého prostředí	CJ-9-2-03	
Orientuje se v časovém ději příběhu	CJ-9-3-02	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem
Porozumí autentickému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		
V textu nachází obecné i konkrétní informace s použitím technik skimming a scanning		
Píše souvislé, delší texty, ve kterých popisuje například své zážitky, pocity nebo plány	CJ-9-4-03	
Popíše stručně děj knihy nebo filmu včetně charakteristiky hlavních postav		
Odpoví na jednoduchý e-mail		

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Komunikace - otevřená pozitivní komunita

6.3 Další cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Konkrétním cílem výuky dalšího cizího jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Dále také poskytnout širší porozumění kulturní a lingvistické různorodosti a nabídnout žákům nejen náhled na fungování jazyka ale i povědomí o jiných kulturách a lidech z různých prostředí. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sle-

dováním vlastního pokroku. I zde mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím, umožňuje snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Vyučovací předmět Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět se zaměřuje především na rozvoj dovednosti poslechu a mluvení, v menší míře pak i dovednost psaní. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Žáci jsou vedeni k rostoucí samostatnosti při plánování a realizaci svých vzdělávacích cílů v rámci předmětu.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka dalšího cizího jazyka probíhá na různých místech (učebny školy, venkovní prostory, tělocvična, muzea, atd.), která nejlépe odpovídají metodám zvoleným pro konkrétní vyučovací hodinu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v ročníkových skupinách využívají dělené hodiny. Žáci mají možnost zařadit se do studijní skupinky, která nejlépe odpovídá jejich úrovni a potřebám. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Další cizí jazyk se realizuje v 8.-9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

6. - 7. ročník – 1 hodina týdně

8. - 9. ročník - 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:

- seznamuje se se svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů
- pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě
- při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků
- ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)

- Je si vědom podobností a rozdílů mezi anglickým, českým a dalším jazykem a je schopen s nimi zacházet

Průvodce:

- pracuje s žáky různými metodami a organizačními formami a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě
- při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků
- využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce
- Představuje techniky, které mohou žáci využívat při tvoření jazyka založené na rozdílech a podobnostech mezi českým, anglickým a dalším jazykem

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší jazykové problémy
- myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů
- vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života

Průvodce:

- poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů
- výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení
- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)

Kompetence komunikativní

Žák:

- srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou
- uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi
- při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma

Průvodce:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebeprezentaci
- podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny
- metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu
- diskutuje aktuální témata v každodenním životě
- spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je
- si je vědom multikulturality a potřebné tolerance

Průvodce:

- při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;
- využívá každou vhodnou příležitost ke komunikaci v cizím jazyce a k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.
- představuje žákům ostatní kultury a různé pohledy na svět

6.-9. ročník		
ŠVP výstupy	RVP výstupy	Učivo
Vyslovuje slova s přijatelnou správností	DCJ-9-1-01	Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (poslech) Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat (mluvený projev)
Identifikuje otázku		
Porozumí jednoduchým mluveným instrukcím		
V příběhu zachytí základní dějové události	DCJ-9-1-02	Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (čtení) Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (psaní)
S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého projevu		
V mluveném projevu rozezná osvojovaná slova		
Vyrovňuje se s neznámými slovy a rozumí základním frázím	DCJ-9-1-03	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
V reprodukováném projevu zachytí základní myšlenky a informace		
Zapojuje se do slovní vrstevnické interakce	DCJ-9-2-01	Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem
Mluví o jemu/jí blízkých tématech	DCJ-9-2-02	
Skládá slova do vět a myšlenky vyjadřuje 3-5 krátkými větami a frázemi		

Formuluje jednoduché požadavky a otázky	DCJ-9-2-03	
Odpovídá na otázky: proč, kdo, co kolik a kam?		
Na osvojované jednoduché otázky odpoví jedním či dvěma slovy		
Rozumí krátkému písemnému sdělení, nápisům a informačním tabulím	DCJ-9-3-01	
Rozumí otázkám a odpovědím v běžné každodenní konverzaci	DCJ-9-3-02	
S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu	DCJ-9-3-03	
Vyplní krátký osobní dotazník	DCJ-9-4-01	
Napíše krátký popis místa, osoby nebo věci	DCJ-9-4-02	
Sděluje jednoduchými větami, co si myslí	DCJ-9-4-03	
Porozumí jednoduchým písemným sdělením		

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Komunikace - otevřená pozitivní komunita

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství

6.4 Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Charakteristika předmětu:

Matematiku chápeme především jako prostředí pro intelektuální a sociální rozvoj dítěte. Cílem výuky matematiky je, aby se žáci rozvíjeli v následujících oblastech:

- schopnost autonomně přemýšlet, samostatně řešit problém, vytvářet vlastní originální řešitelské strategie
- schopnost diskutovat, používat při diskusi relevantní argumenty a přesné pojmy
- schopnost vysvětlit svůj způsob řešení, schopnost pomoci druhému při řešení problému
- zvládnutí základních početních dovedností, schopnost použít matematické nástroje na řešení problémů z reálného světa

Výuka je koncipovaná převážně tak, že žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí či z běžného života, logické úlohy, nestandardně zadané úlohy. Žáci diskutují o možných řešeních, vymýšlejí úlohy vlastní. Žáci se učí také manipulativní činností, používají, kdykoliv to potřebují, různé prostředky a pomůcky pro vizualizaci (prsty, korálky, krokovací pás, modely těles), ve vyšších ročnících se učí efektivně používat výpočetní techniku.

Klademe důraz spíše na vlastní intelektuální činnost dítěte než na nácvik a reprodukování modelových postupů řešení, upřednostňujeme co nejhlubší porozumění problémů před rychlostí počítání. Možnost vlastní tvůrčí práce na úrovni obtížnosti přiměřené konkrétnímu dítěti umožňuje žákům zažít radost z intelektuální práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

1. stupeň ZŠ

Vyučovací předmět Matematika je v 1. – 3. ročníku dotován v každém ročníku 3 hodinami týdně. v 4. – 5. ročníku je dotován v každém ročníku 3 hodinami týdně.

Obsahem tohoto předmětu je především zvládnutí základních početních operací, práce s číselnou osou, vytvoření představy o záporných číslech, desetinných číslech a zlomcích, porozumění jednotkám času a délky, práce se základními geometrickými pojmy, rozvoj prostorové představivosti. Žáci budou řešit různorodé spektrum problémů a slovních úloh.

2. stupeň ZŠ

Vyučovací předmět Matematika je v 6. – 9. ročníku dotován v každém ročníku 3 hodinami týdně. Obsahem tohoto předmětu bude především prohlubování pochopení racionálních čísel, operace s nimi, záporná čísla, mocniny a odmocniny, práce s jednotkami, rovnice, úměrnosti, geometrie v 2D i ve 3D, algebraické výrazy, práce s daty, využití výpočetní techniky. Žáci budou řešit různorodé spektrum problémů a slovních úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie:

společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Pestrá paleta podnětů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci.

Kompetence k řešení problémů

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákovi budovat vlastní řešitelské strategie i meta-strategie a tyto dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet. Zdůrazněn je spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka.

Kompetence komunikativní

Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemné informace, schopnost artikulovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.

Kompetence sociální a personální

Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnost získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost je závislá na klimatu třídy, jej vede k sociálně pozitivnímu chování. Buduje vlastní autonomii s tendencí k příští autokonceptci.

Kompetence pracovní

Radost, kterou žák zažívá z úspěšného intelektuálního rozvoje, buduje jeho potřebu smysluplné práce. Dovede si vážit času, vyhledává možnosti dalšího růstu.

Matematika

1. - 3. ročník

Číslo a početní operace		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	M-3-1-01	-práce s čísly do 1000, jejich osvojení přes poznání v realitě -uchopení přirozených čísel pomocí číselné osy -úvod do užití čísel v běžném životě -počítání z paměti pomocí rozvoje práce s představivostí -pochopení slovních úloh s důrazem na poznání vhodné početní operace
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	M-3-1-02	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	M-3-1-03	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	M-3-1-04	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	M-3-1-05	

		-nalézání slovních úloh v běžném životě, jejich tvoření na základě podobnosti
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času	M-3-2-01	-objevování času (hodiny i lidský věk), objevování hodnoty peněz
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	M-3-2-02	-objevování smyslu jednotek a jejich převody
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	M-3-2-03	-porozumění jevům v okolí pomocí zápisu do tabulky -čtení z jednoduchých diagramů -první setkání s pojmem pravděpodobnost
Geometrie v rovině a prostoru		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	M-3-3-01	- poznávání plošných útvarů - zkoumání jednotlivých prostorových útvarů, jejich vlastnosti a využití v realitě - osvojení si zobrazení prostorových krychlových staveb na papír (sít, půdorys, nárys...)
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	M-3-3-02	- tvoření krychlových staveb, jejich přestavba se zápisem na papír
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	M-3-3-03	- vztah mezi 2D a 3D zobrazením (krychle a její sít) - geometrické logické úlohy, puzzle

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení soustředění, paměti, schopnosti řešit problémy při řešení matematických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Vymýšlení originálních způsobů řešení matematických problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Respektování odlišností v uvažování, vhléd do myšlenkového světa druhého člověka při prezentaci různých způsobů řešení úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Cvičení naslouchání, přesného vyjadřování, používání přesných argumentů při diskusích o řešení úloh, pravidla kultivovaného dialogu, vysvětlování myšlenkových postupů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj dovedností potřebných pro kooperaci při skupinové práci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností potřebných pro řešení problémů při řešení nestandardních logických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Pomáhající a prosociální chování - žáci si navzájem vysvětlují svoje myšlenkové postupy, podle svých vloh a schopností se v různých matematických prostředích střídají v roli pomáhajícího a přijímajícího pomoc.

Matematika 4. - 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní

Číslo a početní operace		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	M-5-1-01	-osvojení si uchopení kvantitativních jevů pomocí čísel -ovládání početních operací v oboru přirozených čísel -zkoumání různých strategií výpočtu jednotlivých úloh, volení vhodné strategie na základě predikce
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	M-5-1-02	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	M-5-1-03	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	M-5-1-04	-uchopení reality vhodným slovním pojmenováním s využitím sčítání, odčítání, násobení či dělení
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	M-5-1-05	-osvojení desetinných čísel a zlomků -hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu -hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	M-5-1-06	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	M-5-1-07	
Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	M-5-1-08	-hrátky s číselnou osou v celém jejím rozsahu (v rámci přímky)
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Vyhledává, sbírá a třídí data	M-5-2-01	-určení aritmetického průměru
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	M-5-2-02	-hledání statistických jevů v realitě, jejich základní popis -používání základních tabulek a diagramů k lepšímu pochopení fungování reality, případně k její predikci -zkoumání různých souborů dat, jejich systematizace, třídění se zaměřením k pochopení a následnému užítí
Geometrie v rovině a v prostoru		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo

Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	M-5-3-01	-rozvoj prostorového vnímání pomocí představivosti a konkrétních úloh s tělesy -motivace pro rýsování v návaznosti na praktický projekt; hledání toho, co vše potřebujeme znát pro dobré uchopení reality na papír -hledání vlastností speciálních množin bodů (kolmice, rovnoběžka) a jejich použití v praxi -zkoumání využití znalosti úhlu a rozměrů jednotlivých rovinných i prostorových útvarů; využití os souměrnosti -hrátky s logickými grafickými úlohami v 2D i 3D
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	M-5-3-02	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	M-5-3-03	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	M-5-3-04	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládacím papírem	M-5-3-05	
Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	M-5-4-01	-tvořivé hledání řešení atypických úloh s důrazem na radost a krásu -úlohy z matematické olympiády či jiných soutěží

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Vymýšlení originálních způsobů řešení matematických problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení soustředění, paměti, schopnosti řešit problémy při řešení matematických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Cvičení naslouchání, přesného vyjadřování, používání přesných argumentů při diskusích o řešení úloh, pravidla kultivovaného dialogu, vysvětlování myšlenkových postupů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj dovedností potřebných pro kooperaci při skupinové práci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Pomáhající a prosociální chování - žáci si navzájem vysvětlují svoje myšlenkové postupy, podle svých vloh a schopností se v různých matematických prostředích střídají v roli pomáhajícího a přijímajícího pomoc.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Respektování odlišností v uvažování, vhléd do myšlenkového světa druhého člověka při prezentaci různých způsobů řešení úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností potřebných pro řešení problémů při řešení nestandardních logických úloh.

Matematika 6. - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní

Číslo a početní operace		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	M-9-1-01	-hledání jak popsat svět čísly (smysl poměru, zlomku, úměry, procenta, mocniny, odmocniny a rovnice) -zamýšlení se nad proměnou, hledání její podoby v reálném světě -exkurze na vysokou školu za hledáním významu matematiky pro aplikaci -objevování možností matematiky v oboru přirozených a celých čísel
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	M-9-1-02	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	M-9-1-03	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	M-9-1-04	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	M-9-1-05	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	M-9-1-06	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	M-9-1-07	
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	M-9-1-08	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	M-9-1-09	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	M-9-2-01	-hledání vztahů mezi věcmi ve světě, sestavování jednoduchých lineárních funkcí, nepřímých úměr, grafů, diagramů -čtení grafů v běžném životě; poznání kdy je graf zavádějící, tak aby žák v běžném životě nebyl manipulován grafy -základní finanční gramotnost
Porovnává soubory dat	M-9-2-02	
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	M-9-2-03	
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	M-9-2-04	
Matematizuje jednoduché reálné situace s	M-9-2-05	

využitím funkčních vztahů		-aritmetický průměr a jiné základní v běžném životě užité statistické údaje - jejich hledání, pojmenování ve běžném životě a poznání jejich významu (poznat, kdy je údaj vhodný a kdy zavádějící)
Geometrie v rovině a v prostoru		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	M-9-3-01	-zkoumání rovinných útvarů, jejich konstrukce a užití v praxi -zkoumání těles, jejich konstrukce a užití v praxi -Pythagorova věta, věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků -Thaletova kružnice
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	M-9-3-02	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	M-9-3-03	
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	M-9-3-04	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	M-9-3-05	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	M-9-3-06	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	M-9-3-07	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	M-9-3-08	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	M-9-3-09	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	M-9-3-10	
Načrtne a sestrojí síť základních těles	M-9-3-11	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	M-9-3-12	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	M-9-3-13	
Nadstandární aplikační úlohy a problémy		
Výstupy ŠVP	Výstupy RVP	Učivo
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	M-9-4-01	-příprava na matematickou olympiádu, účast na klonovi a jiných soutěžích -hledání více řešení jednoho problému
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	M-9-4-02	

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení soustředění, paměti, schopnosti řešit problémy při řešení matematických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Vymýšlení originálních způsobů řešení matematických problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností potřebných pro řešení problémů při řešení nestandardních logických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Cvičení naslouchání, přesného vyjadřování, používání přesných argumentů při diskusích o řešení úloh, pravidla kultivovaného dialogu, vysvětlování myšlenkových postupů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Respektování odlišností v uvažování, vhléd do myšlenkového světa druhého člověka při prezentaci různých způsobů řešení úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Pomáhající a prosociální chování - žáci si navzájem vysvětlují svoje myšlenkové postupy, podle svých vloh a schopností se v různých matematických prostředích střídají v roli pomáhajícího a přijímajícího pomoc.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj dovedností potřebných pro kooperaci při skupinové práci.

6.5 Svět v souvislostech

Vzdělávací oblast:

Český jazyk a literatura, Člověk a svět práce, Člověk a zdraví, Umění a kultura, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Informační a komunikační technologie, Matematika a její aplikace a Anglický jazyk.

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Svět v souvislostech integruje na prvním stupni očekávané výstupy vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Informační technologie, Člověk a svět práce, část očekávaných výstupů oblasti Matematika a její aplikace a část očekávaných výstupů oboru Český jazyk a literatura. Z oblasti Matematika a její aplikace je do předmětu Svět v souvislostech vyčleněno učivo, které se zaměřuje na praktickou aplikaci matematických operací. Z oborů Český jazyk a literatura a Anglický jazyk obsahuje SvS část očekávaných výstupů, které jsou rozvedením jejich uplatnění v odděleném předmětu Český jazyk a Anglický jazyk, které mají vydělené samostatné hodiny pro celý první stupeň.

Na druhém stupni pak integrovaný předmět zahrnuje navíc očekávané výstupy ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Tematická šíře předmětu umožňuje vyučovat ho prostřednictvím realizací dlouhodobých interdisciplinárních metod výuky (například projektů). Ve výuce je kladen důraz na praktickou aplikaci získaných vědomostí, aktivní zapojení žáků a hledání souvislostí mezi informacemi napříč vzdělávacími obory.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení

Při plánování výuky předmětu Svět v souvislostech jsou reflektovány návrhy žáků, jejich podíl na tvorbě obsahu je úměrně vysoký jejich schopnostem, věku a možnostem. Při výuce předmětu Svět v souvislostech jsou žáci prováděni následujícími tématy/tematickými oblastmi a osvojují si následující dovednosti:

Tematická oblast Kdo jsem

emocionalita člověka	prezentační dovednosti
moje povaha	finanční gramotnost a chod domácnosti
jak se učím	právní gramotnost
neverbální komunikace	mediální gramotnost
první pomoc	pracovní návyky
duševní a tělesná hygiena	informační, komunikační a digitální technologie
sexuální výchova	společenské chování
pohyb - fyzická zdatnost a odolnost	orientace v dopravě
zdravý životní styl	svět práce
soužití v komunitě	kreativita a inovace
komunikační techniky	kritické myšlení
krizové situace a řešení konfliktů	

Tematická oblast Český jazyk

poslech, naslouchání	schopnost porozumění druhému/empatie
mluvený projev	kreativní/tvůrčí psaní
čtení, porozumění textu	
psaní, gramatika, písemné vyjadřování	psaní hudebních a básnických textů

Tematická oblast Život ve společnosti

práce historika	normy, instituce, politický systém
historická chronologie	kritická reflexe uspořádání společnosti
20. století v Čechách	já, občan (osobní občanská odpovědnost)
velké tradice Evropy	etika
mimoevropské náboženské tradice	ontologie
spiritualita člověka	noetika
já, umělec	česká geografie
percepce umění, uměnovědy	globální svět
dějiny umění	stejnost a jinakost ve světě

Tematická oblast Člověk a příroda

elementární částice hmoty	lidské tělo
prvky, sloučeniny, chemické reakce	neviditelná příroda (mikroorganizmy, buňka)
chemie v praxi	vesmír
jak vznikly věci kolem nás	planeta Země
pobyt v přírodě	fyzická geografie, mapy
hodnota přírody	fyzikální zákony
šetrné chování k přírodě	jak fungují přístroje
chov zvířat, pěstování rostlin	vědecká práce
systematika, příběhy živých organismů	aplikovaná matematika
jak vznikl život	sběr a analýza dat
ekologie, přírodní prostředí	finanční matematika

Časové vymezení

Vyučovací předmět Svět v souvislostech je v 1. až 3. ročníku dotován 11 vyučovacími hodinami týdně. Ve 4. -5. ročníku je to hodin 15 , v 6. Hodiny 17, v 7. ročníku 18, v 8. a 9. je předmět dotován 21 vyučovacími hodinami týdně.

Organizační vymezení

Předmět je vyučován formou

- Projektů
- Samorostu
- Odpoledních výukových bloků
- Ranních kruhů
- Komutních kruhů

- Shromáždění
- Střed jinak

Projekty

Je kladen důraz na možnost žáka naplánovat průběh projektu společně s průvodcem a ostatními dětmi. Popřípadě si může zvolit témata připravená průvodcem nebo jinými dětmi či externími spolupracovníky z řad rodičů či expertů. Délka projektu je různá a pohybuje se v délce 2 – 4 týdnů. V projektech je kladen důraz na týmovou práci, vrstevnické učení, řešení praktických úkolů a propojování učiva z různých vzdělávacích oborů. Po ukončení projektu žáci vhodnou prezentací seznámují své spolužáky s výstupy projektu a učivem, které probrali. Žáci, kteří se daného projektu nezúčastnili, získávají díky prezentaci svých spolužáků základní přehled o učivu a žáci účastníci se projektu si díky své aktivní roli při výkladovém procesu vědomosti a dovednosti ještě prohlubují. Na rozvoj schopnosti prezentovat je kladen velký důraz.

Samorost

Žáci si při této formě sami volí téma, kterému se věnují, mohou si také zpracovat vlastní projekty, se kterými pak ostatní seznámí. Důraz je kladen na vzdělávací autonomii žáka, na vrstevnické učení, propojování různých oborů.

Odpolední výukové bloky

Při této formě se průvodce s dětmi věnuje tématům, které nejsou zařazené do ostatních organizačních forem SVS.

Ranní kruh

Při ranních kruzích je kladen důraz na plánování, zpětnou vazbu, sebehodnocení, týmovost, sociální dovednosti, soužití v komunitě, klima školy...

Komunitní kruh

Při komunitních kruzích je kladen důraz na osobnostní výchovu, soužití v komunitě, zpětnou vazbu, sebehodnocení, týmovost, sociální dovednosti, komunikaci, klima školy, práci s emocemi, řešení problémů a další.

Shromáždění

Shromáždění slouží ke společné tvorbě, hodnocení a případné úpravě pravidel školy. Pracuje se zde se sociálními dovednostmi žáků, komunikačních schopnostech, rozvíjí se občanská odpovědnost, schopnost řešit problémy společně, soužití v komunitě.

Středa jinak

Středy jinak jsou zaměřené na praktické činnosti, zážitky, umění, solidaritu nebo poznávání různých

prostředí – exkurze, výstavy, návštěvy expertů, divadlo, dílny, praktická pomoc... Rozvíjí se sociální dovednosti, komunikační schopnosti, občanská odpovědnost, pracovní kompetence, umělecké vnímání a další.

Integrace oborů:

- Člověk a svět práce
- Výchova ke zdraví
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Zeměpis (Geografie)
- Přírodopis
- Chemie
- Fyzika
- Výchova k občanství
- Dějepis
- Člověk a jeho svět
- Informační a komunikační technologie
- Matematika a její aplikace
- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žáci pracují ve skupinách kontinuálně delší dobu na projektu spojujícím několik oborů vzdělávání. Dostávají tak komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy a jejich vzájemné vztahy. Mohou se podílet na výběru projektu i na jeho obsahu tak, aby ho vnímali jako smysluplný, kladou otázky a hledají na ně odpovědi. Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace. Přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Při práci na projektech jsou žáci postaveni před řešení různých dílčích problémů, přičemž bereme ohled na jejich věk a stupeň samostatnosti. Jsou povzbuzováni k vytváření vlastních originálních postupů řešení, k tomu, aby vytrvali a dotahovali své nápady do konce. Pracujeme s chybou jako s prostředkem učení, vedeme žáky k reflexi svých činů a k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. Některé projekty se zabývají aktuálními problémy ve společnosti. Žáci se učí přejímat svůj díl zodpovědnosti a podílet se například na řešení sociálních nebo ekologických problémů v místě, kde žijí.

Kompetence komunikativní

Většina práce probíhá ve větších nebo menších skupinkách. Žáci jsou přitom motivováni spolu komunikovat v nejrůznějších situacích. Učí se výstižně vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky, naslou-

chat druhým lidem. Při prezentování vlastní práce se učí kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, využívají informační a komunikační technologie.

Kompetence sociální a personální

Při týmové práci žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. Průvodci svými vlastními postoji a chováním mezi sebou a k žákům přirozeně ovlivňují vzorce chování v celé škole. Motivujeme žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně podíleli na fungování školy. Spolupracují na nastavování pravidel společného soužití. v praxi se tak na úrovni příslušné svému věku přirozeně seznamují s fungováním společnosti, učí se chápat společenské normy a pravidla. Žáci se učí respektovat druhé lidi. Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě.

Kompetence pracovní

Součástí projektů, na kterých žáci pracují, je často i praktická činnost. Učí se bezpečně používat různé nástroje, chránit zdraví svoje i spolužáků, brát ohled na ochranu životního prostředí. Žáci provádějí finanční rozvahu svých projektů, nakupují materiál, rozvíjejí podnikatelské myšlení. Tím, že mají prostor na to, aby si vybrali projekty podle svého zájmu, v kterých se do hloubky věnují různým tématům, jsou motivováni přemýšlet o tom, co je zajímavé, a zvažovat svoje budoucí profesní zaměření.

6. 5. 1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

6. 5. 1. 1 Vzdělávací obor: Český jazyk

1. – 3. Ročník

Komunikační a slohová výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti.	- hlasité a tiché čtení s důrazem na porozumění textu - různé techniky práce s textem
	Orientuje se v jednoduchém textu, rozumí základní myšlenky, shrnuje obsah textu a popisuje hl. postavy.	
	Vyhledává informace v tištěných zdrojích přiměřených věku a schopnostem.	- využití technik kritického myšlení
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	- práce a jednání dle pokynů
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- skupinová práce
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	- písmena abecedy - technika čtení
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	- přednes - hlasité čtení - prezentace
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	- společenské slovní obraty - zdvořilé a účelové jednání - rozvoj slovní zásoby - skupinová práce - představení své práce - dramatizace
	Ovládá vhodné komunikační prostředky k věkově přiměřenému vyjádření pozitivních i negativních emocí.	
	Vysvětluje a zdůvodňuje svoje rozhodnutí a názory vhodným způsobem.	
	Srozumitelně prezentuje svoji práci.	

ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	- ústní prezentace výrobku nebo zážitku, popis
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	- správný sed - správný úchop psacího náčiní - světelné podmínky vhodné k práci
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev.	- technika psaní
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Tvoří jednoduché, obsahově ucelené autorské texty.	- tvorba textů
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	- poslech předčítání - nalezení hlavní dějové linie - tvorba ilustrací obrazovou nebo pohybovou formou - řazení ilustrací dle posluchu - vyprávění příběhu podle ilustrací

Jazyková výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozliší hlásku a písmeno, rozliší první, další a poslední písmeno ve slově.	- třídění hlásek - písmeno na začátku, uprostřed a na konci slova - skládání písmen (první psaní a čtení) - zrakové a sluchové rozlišování
	Skládá slova do slov, vizuálně rozliší podobné tvary písmen, k velkým písmenům přidá malá, dodržuje správné pořadí písmen.	
	Sluchově odliší a zapíše dlouhé a krátké samohlásky, zapíše dvojhásky.	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená	Najde slovo opačného významu, najde slovo stejného nebo podobného významu.	- význam slova: antonyma, synonyma, homonyma - slova podřazená, nadřazená - kořen slova, předpona, přípona
	Najde slovo nadřazené několika slovům, jmenuje slova podřazená slovu nadřazenému.	

ná a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Jmenuje slova příbuzná, slova se společným kořenem a podobným významem.	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Třídí slova podle kritérií, významu a formální podoby.	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména - přídavná jména - slovesa
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Rozliší podstatné jméno, přídavné jméno a sloveso v základním tvaru.	- základní mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> - pády podstatných jmen - číslo podst. jmen - osoba a číslo sloves - čas u sloves
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojí věty do jednoduchého souvětí, užívá spojky a spojovací výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> - spojky a spojovací výrazy - základní zásady interpunkce
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Použije v textu druhy vět, správně je zapíše, použije správnou intonaci při jejich vyslovení.	<ul style="list-style-type: none"> - druhy vět: oznamovací, rozkazovací tázací a práci - interpunkce
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	<ul style="list-style-type: none"> - tvrdé souhlásky - měkké souhlásky - měkké souhlásky - obojetné souhlásky - psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - vyjmenovaná slova a jim příbuzná - dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě - ú / ů - vlastní jména - párové souhlásky (b-p, d-t, d'-t', v- f, h-ch, z-s, ž-š)
	Dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě – mimo morfologický šev.	
	Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	
	Orientuje se v pravidle používání ú/ů, zapíše a zdůvodní párové souhlásky na konci a uprostřed slov.	

Literární výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Volí si knihy ke čtení dle vlastního zájmu.	- hlasité čtení - přednes - dramatizace - návštěva knihovny - sdílení námětů ke čtení
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	- tvorba recenzí, sdílení zážitků z četby - rozhovory o knihách, literárních postavách - pozorný poslech
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	- poslech a četba - básničky - pohádka
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	- techniky čtenářské gramotnosti a kritického myšlení - kladení účelově zaměřených otázek - popis literárních postav

4. – 5. Ročník

Komunikační a slohová výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ČJL 5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty ČJL 5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu	Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat Písemně si informace zaznamenává. Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví. Porovná různé texty, najde shody i rozdíly.	Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu
ČJL 5-1-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Zabývá se významy jednotlivých slov, vět i sdělení. Hravým způsobem je kombinuje, zkoumá jejich významy a vlastnosti.	Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny

ČJL 5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něho podstatná fakta	Aktivně se snaží o pochopení informací obsažených v textu, reprodukuje je s ohledem na potřeby posluchačů	Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly
ČJL 5-1-05 vede správně dialog, telefonický hovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Efektivní komunikace – účelná, jasná. Řídí se zásadami bezpečnosti na internetu i v komunikaci s neznámými lidmi	Pravidla bezpečnosti na internetu. Práce s hlasem, práce s emocemi. Multimédia.
ČJL 5-1-06 rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	Dokáže, přiměřeně svému věku a schopnostem, popsat, jaký má konkrétní reklama cíl. Zná základní prvky manipulativního tvrzení a dokáže je, přiměřeně svému věku, rozeznat	Kritické myšlení – čtenářské dílny Multimédia Propagační a reklamní tvorba-práce v grafických programech.
ČJL 5-1-07 rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Volí náležitou intonaci, přízvuky a pauzy, tempo, podle svého komunikačního záměru. ČJL 5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Volí adekvátní tón hlasu a přednes vhodný k situaci, ve které se jako mluvčí právě nachází. Mluví srozumitelně se správnou intonací. Při psaní používá vhodná interpunkční znaménka a dodává tak textu potřebou strukturu. Dokáže věty krátit i spojovat v souvětí. Vyjadřuje se přiměřeně v běžných situacích, kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	Komunikační žánr: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost, vzkaz, zpráva, vypravování. Dialog na základě obrazového materiálu. Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, významy slov, antonyma, synonyma, homonyma
ČJL 5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Má základní návyky psaní na počítači i písemného projevu (technika psaní, formální úprava textu).	Pravopis, tvůrčí psaní, rozdíly v různých žánrech, vizuální úprava, ilustrace, grafika
ČJL 5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Popíše jednoduchou věc podle osnovy. Při vyprávění nebo popisu používá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená	

Jazyková výchova		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo:

Žák:	Žák:	
<p>ČJL 5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova mnohoznačná</p> <p>ČJL 5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p>	<p>Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat.</p> <p>Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam zná nebo si jej zjistí.</p> <p>Písemně si informace zaznamenává.</p> <p>Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví.</p> <p>Porovná různé texty, najde shody i rozdíly.</p>	<p>Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného</p> <p>Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení</p> <p>Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu.</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví.</p>
<p>ČJL 5-2-03 určuje slovní druhy, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<p>Zabývá se významy jednotlivých slov, vět i sdělení. Hravým způsobem je kombinuje, zkoumá jejich významy a vlastnosti.</p> <p>Určuje slovní druhy.</p>	<p>Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny. Montessori pomůcky, práce s významy pro praxi – myšlenkové mapy atd...</p>
<p>ČJL 5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p>	<p>Využívá pro komunikaci s okolím vhodných slovních spojení a spisovného jazyka.</p>	<p>Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly</p>
<p>ČJL 5-2-05 vyhledá základní skladební dvojice a označuje základní věty</p> <p>ČJL 5-2-06</p> <p>ČJL 5-2-07</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů.</p>	<p>Seznámí se s účelem základní skladební dvojice ve větě jednoduché i v souvětí, seznámí se s pravidly shody přísudku s podmětem</p>	<p>Praktické procvičování shody přísudku s podmětem, aktivní čtení a vnímání čárek ve větě. Tvorba vlastních textů.</p>
<p>ČJL 5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>ČJL 5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického prapopisu</p>	<p>Zohledňuje psaní y/i podle druhu slova a jeho významu.</p> <p>Aktivně procvičuje a propojuje získané znalosti a aplikuje je v textu.</p>	<p>Učení se navzájem</p> <p>Psaní příběhů, tvorba pomůcek pro výuku</p> <p>Propagační a reklamní tvorba – práce v grafických programech.</p>

Literární výchova		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo:

Žák:	Žák:	
ČJL 5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL 5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Aktivně čte, buduje si ke čtení vztah, vybírá si žánr a dokáže o čteném komunikovat. Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam zná nebo si jej zjistí. Písemně si informace zaznamenává. Rozpozná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví. Porovná různé texty, najde shody i rozdíly, aktivně sám texty píše.	Četba knih, časopisů, četba prózy, poezie i odborných textů, reflexe přečteného Samostatné čtení, čtení ve skupině – sdílení Písemný projev – technika psaní, formální úprava textu. Slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví. Zážitkové čtení a naslouchání. Základní literární pojmy: báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, verš, rým, přirovnání
ČJL 5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Setkává se s různě laděnými texty, vnímá rozdíly, popíše jejich působení na sebe i na své okolí.	Práce s textem – spojování, kombinatorika, slohová tvorba, aktivní komunikace v hodině i přestávce, tvůrčí dílny. Montessori pomůcky, práce s významy pro praxi – myšlenkové mapy atd...
ČJL 5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá	Využívá pro komunikaci s okolím vhodných slovních spojení a spisovného jazyka.	Práce s hlasem, referát, prezentace pro skupinu, zážitkové čtení, práce s vizualitou textu, seznámení se základními komunikačními pravidly

6. - 9. ročník

Jazyková výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	v textu rozpozná spisovná a nespisovná slova sám přinese úryvek, kde jsou nespisovné výrazy zvládne 2-3 jazykolamy	- zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	umí rozdělit slovo na předponu, kořen, příponu a koncovku umí uvést příklad fráze a vysvětlit, co znamená	- stavba slova - tvoření slov - přenesená pojmenování - význam slov
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem	umí sám použít SSJČ orientuje se v Pravidlech české-	- práce s jazykovými příručkami

spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	ho pravopisu (umí si v nich najít určité pravidlo) umí používat internetovou jazykovou příručku	- rozvoj slovní zásoby
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	V souvislém textu určí druhy všech slov. Umí stupňovat a skloňovat přídavná jména, umí u nich určit druh a vzor umí určit u zájmen a číslovek druh u sloves určí osobu, číslo, čas a způsob umí správně užívat všechna neohybná slova umí upozornit na tvaroslovnou chybu v projevu	- určování slovních druhů - mluvnické kategorie - skloňování, stupňování - mluvnické významy a tvary slov - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	rozlišuje komunikaci neformální a formální	- druhy vět podle postoje - slovní zásoba - kultura řeči a jazyka - kultivovaný projev - nonverbální prostředky
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	určí větné členy nahradí větný člen vedlejší větou a obráceně stavbu souvětí vyjádří grafem	-skladba věty - souvětí souřadné a podřadné - vztahy mezi VH a VV - větné ekvivalenty
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfoloický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	píše správně i/y ve shodě podmětu s přísudkem umí v textu najít záměrné chyby	- interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - psaní velkých písmen - pravopisná cvičení - shoda podmětu s přísudkem
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	přiřadí vybrané evropské jazyky do skupin odliší spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí přečte úryvek pohádky, pověsti nebo lidové písně v	- útvary českého jazyka - skupiny jazyků

Komunikační a slohová výchova

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	umí odlišit popis/informaci/hodnocení umí hledat odpovědi v textu i za textem umí tvořit otázky k textu i za text	- vyhledávání zdrojů - tvorba textů různého komunikačního záměru - techniky kritického myšlení - srovnávání textů, myšlenek, názorů - typy informačních zdrojů
	vyhledává a volí si vhodné informační zdroje umí najít hranici ("bod zlomu") věrohodnosti	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozpozná v běžné komunikaci záměr autora	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	ve vybraném úryvku umí najít rozporuplné informace umí si jakoukoliv informaci ověřit umí rozpoznat typy vět a sdělení, která manipulují a útočí zúčastní se fiktivního předvolebního setkání v různých rolích	- rozpoznání manipulativních slovních spojení a neplatné argumentace
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	rozlišuje situace pro volbu mluveného projevu a zohledňuje adresáta	- praktický nácvik prezentace, problémových dialogů a diskuzí - rozličné komunikační techniky a strategie - učební strategie - praktická aplikace gramatických poznatků v písemném i mluveném projevu
	argumentuje vhodnými prostředky s ohledem na typ komunikační situace; uplatňuje efektivní komunikační a učební strategie vyzkouší si akademickou debatu na základě sběru argumentů vypracuje esej na své zvolené téma	
	uceleně prezentuje vlastní práci za využití vhodných verbálních technik a vizuálního doprovodu; formu prezentace přizpůsobuje posluchačům odprezentuje svou přečtenou knihu	- příprava prezentace včetně doprovodných textových a vizuálních podkladů a její přednes
	v on-line prostředí si chrání informační soukromí a jedná dle zásad bezpečnosti na internetech	- zásady bezpečnosti na internetu - komunikační etika

	tu; vhodně v on-line prostředí komunikuje v souladu s obecnou komunikační etikou	v emailu, sociálních sítích apod.
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- vedení dialogu - prezentace - skupinové diskuze - prvky dramatické výchovy
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Umí zásady mluveného projevu, kultivovaně vede svůj projev a využívá práci s hlasem	
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Řídí se pravidly efektivní komunikace	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	s populárně-naučným textem umí pracovat metodou INSERT umí shrnout obsah odstavců i shrnout celý text zpracuje výklad na zvolené téma podle klíčových slov napíše slohový útvar	- rozmanité techniky práce s textem a tvorby zápisků - výpisky a výtah - prezentace daného tématu - výklad
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost	- tvůrčí psaní - tvorba účelových písemných sdělení - úvaha, vyprávění, popis, popis pracovního postupu, pozvánka, charakteristika, žádost, soukromý a úřední dopis, vyplňování úředních formulářů, životopis
	tvoří autorské texty rozmanitými literárními styly	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary vytvoří své předmětové portfolio z ČJ	

Literární výchova		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	přečte a shrne beletristický text v úryvku najde knižní výrazy vybere si báseň, kterou zpaměti přednese	-základy literární teorie a historie - námět a téma díla, literární hrdina,
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rys výrazného individuálního stylu autora	na základě vlastního prožitku různých úryvků rozpozná různý	-interpretace literárních děl

	styl autora	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	účastní se dílny čtení a vede zápisy o své četbě zformuluje své dojmy z divadelního představení po shlédnutí filmu napíše na hlavního hrdinu "Životabáseň"	- sdílení a vyhledávání literárních a kulturních zážitků - záznam literárních a kulturních zážitků různými formami
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	podle svého zájmu, znalostí a schopností vytvoří literární text	- tvůrčí psaní - tvorba účelových písemných sdělení - úvaha, vyprávění, popis, popis pracovního postupu, pozvánka, charakteristika, žádost, soukromý a úřední dopis, vyplňování úředních formulářů
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	diskutuje o hodnotě literárního díla na základě argumentů vycházejících z textu rozliší kýč a brak od uměleckého díla vytvoří T-graf na téma "Přínos čtení pro člověka"	literární teorie a kritika
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	uvede různé žánry knih pro děti a mládež na základě své vlastní četby vytvoří mapu svého čtenářského teritoria	- poezie, próza, drama; žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře odliší tragédii a komedii	- hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a představitelé - drama - ústní lidová slovesnost
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování seznáme se s výkladem horkého a chladného média	- srovnání knihy s divadelní nebo filmovou reprodukcí
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých	vyhledává informace v různých	- práce s encyklo-

ných typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	typech textových i elektronických zdrojů navštíví v knihovně studovnu a vypracuje pomocí knihovnice zadaný úkol vysvětlí podstatu autorských práv	pediemi, učebnicemi, kronikami, elektronickými zdroji, atlasy, klíči, příručkami apod.
--	---	--

6. 5. 1. 2 Vzdělávací obor: Anglický jazyk

1. – 3. Ročník

Řečové dovednosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí základním pokynům ve třídě; je aktivní v komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdravy ▪ pokyny a příkazy ve škole ▪ jednoduchá žádost ▪ dialog ▪ dotazy a krátké odpovědi ▪ formulace krátkého sdělení ▪ jednoduchá prezentace ▪ říkanky, básničky a písničky ▪ komunikační aktivity ▪ fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov ▪ správné psaní probíraných slov
CJ-3-1-01 je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	vyslovuje hlásky, slova, věty a sdělení – dává správný důraz ve slově a větě, má rytmus, intonaci a váže slova	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	používá osvojenou slovní zásobu v mluveném projevu - správná výslovnost hlásek slov a slovních spojení	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	čte aktivně s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky textu nebo konkrétní informace v textu	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí poslechové aktivitě s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informace	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova	přiřadí psanou formu slova k jeho správné výslovnosti	

či slovního spojení		
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	opisuje správně probíraná slova a věty dle předlohy	

4. – 5. ročník

Poslech s porozuměním		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	aktivně reaguje na jednoduché pokyny učitele	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdravy ▪ Blahopřání ▪ Jednoduché pokyny a příkazy ve škole, třídě ▪ jednoduchá žádost a poděkování ▪ jednoduchý popis ▪ říkanky, básničky, a písničky ▪ jednoduché návody ▪ komiksy ▪ komunikační aktivity ▪ fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov ▪ aktivity na vyhledávání konkrétní informace v textu
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	osvojuje si a procvičuje novou slovní zásobu, zejména s obrázkovou oporou; skládá slovní zásobu do vět	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	trénuje poslechové aktivity s obrázky, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informace	
Mluvení		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	aktivně se zapojí do rozhovoru s důrazem na jeho plynulost a přesnost mluveného projevu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdravy ▪ Blahopřání ▪ Jednoduché pokyny a příkazy ve škole, třídě ▪ jednoduchá žádost a poděkování
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotné-	používá osvojovanou slovní zásobu, gramatické jevy při jednoduchých sdělení týkající-	

ho, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	cích se jemu blízkých témat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchý popis ▪ říkanky, básničky, a písničky ▪ jednoduché návody ▪ komunikační aktivity ▪ fonetika – výslovnost, rytmus, intonace, vázání slov ▪ jednoduché prezentace
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	dokáže utvořit jednoduché otázky a odpovědi týkající se jemu blízkých témat	

Čtení s porozuměním		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	umí vyhledat v textu konkrétní informaci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ říkanky, básničky, a písničky ▪ jednoduché obrázkové knihy ▪ jednoduchá žádost a poděkování ▪ jednoduchý popis ▪ jednoduché návody ▪ jednoduché pokyny k textu ▪ komiksy ▪ autentické texty – upravené novinové, internetové články ▪ aktivity na vyhledávání konkrétní informace v textu a pochopení podstaty textu
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	čte s cílem porozumění a pochopení podstaty textu, zejména s vizuální oporou	

Psaní		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	píše krátké texty na základní osvojovaná témata; rozeznává rozdílnosti mluvené a psané složky jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohlednice, leták, plakát, email, dopis, SMS ▪ psaní krátkých textů na základní probíraná témata ▪ aktivity zaměřené na rozdílnost mluvené a psané složky ▪ formuláře ▪ tvorba prezentací, plakátů ▪ tvorba vlastního textu dle vzoru
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	vyplňuje základní informace do formulářů	

6. – 9. Ročník

Poslech s porozuměním		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	vystihne hlavní myšlenku poslechových textů přiměřeného rozsahu	- poslechové aktivity, které mají za cíl porozumění hlavní myšlenky nebo konkrétní informace
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí základním informacím v jednoduchém textu (lze využít vizuální opory); vystihne hlavní myšlenky textu; v textu nalezne odpovědi na otázky; rozumí základní konverzaci na každodenní téma; rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma; rozlišuje formální a neformální promluvu	- poslechové aktivity na celkové porozumění promluvě nebo konverzaci - porozumění jednoduchým otázkám - pochopení konkrétní informace v poslechovém textu, který je na probírané téma - autentické materiály - adaptovaná literární a jiná díla - písně - rozhovory - jednoduchá vyprávění

Mluvení		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo

Žák:	Žák:	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	předá základní informace o sobě, své rodině a škole; pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků; adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích; zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známá témata	- aktivity na správnou tvorbu otázek, vedení a zapojení se do rozhovoru v běžných formálních i neformálních situacích - aktivity zaměřené na mluvení o osvojovaných tématech jako jsou rodina, kamarádi, škola a volný čas - vyprávění příběhu a událostí
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech;	- popis místa, osob a věcí ze svého každodenního života - porozumění jednoduchým otázkám a schopnost na ně reagovat
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	shrne obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými způsoby; při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků; respektuje fonetické specifika jazyka, intonaci a ráz věty	- poděkování a reakce na ně - navrhování a přijímání, odmítání návrhů - rozhovory na běžná témata - jednoduché vyprávění - omluva, žádost, prosba - rozdíl mezi formální a neformálním stylem - popis osoby, místa

Čtení s porozuměním

RVP výstupy Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu; pracuje s různými typy textů; pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací např. s internetem, encyklopedií	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zjednodušená literární díla ▪ jednoduché vyprávění ▪ formální a neformální texty ▪ jednoduché ilustrované příběhy, komiksy ▪ popis
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	rozumí podstatě psaného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu; využívá různé slovníkové příručky, pracuje se slovníkem	

Psaní		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	dokáže vyplnit formulář a dotazník obsahující základní informace	- vyplňování základních informací do formuláře - psaní krátkých textů na základní probíraná témata (např. o sobě, rodina nebo volný čas)
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata; předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů; využívá znalostí vhodných lexikálních a jazykových prostředků	- psaní odpovědi na písemná sdělení - rozpoznání rejstříku sdělení a schopnost použití adekvátního rejstříku v písemné odpovědi
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	reaguje na písemná sdělení a umí formulovat odpověď naně; využívá znalostí formálního a neformálního jazyk; je dostatečně obeznámen s vhodnými jazykovými prostředky	- tvorba - referáty, prezentace, plakáty - popis - vyprávění - dopisy, emaily, SMS, pohlednice, blahopřání - formální a neformální styl – vhodné fráze a spojení

6. 5. 2 Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

1. – 3. ročník

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Sčítání a dočítání do 20 Práce s čísly do 20, jejich osvojení přes poznání v realitě Úvod do užití čísel v běžném životě
M-3-01-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čísla do 20 na číselné ose Porovnávání čísel do 20, vztahy rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Užívá lineární uspořádání Doplní v řadě přirozených čísel v oboru 0 – 20 chybějící číslo	Řeší slovní úlohy a jednoduché tabulky lineárních závislostí, vytvořených na příkladech z praktického života
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vyjmenuje v řadě čísla od 0 – 20 Správně používá pojmy dříve,

		později, včera, dnes
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Používá přirozená čísla k popisu situací ze života Řeší a tvoří slovní úlohy, které vedou ke vztahu méně/více
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času	Orientace v čase – hodina, den a týden Jednoduché úlohy o věku
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Orientace v základní tabulce Orientace ve schématech – dětský park, bludiště, výstaviště
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozeznání, pojmenování a vymodelování vybraných těles Rýsování a znázornění základních útvarů, užívá jednoduchých konstrukcí Tvoření krychlových staveb, jejich přestavba a zaznamenání na papír
M-3-3-02 porovnávání velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnávání velikosti útvarů, měření a odhadování délky
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozeznání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině Rozpoznání a znázornění ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládacím papírem

4. – 5. ročník

Číslo a početní operace

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativ-	Počítá v číselném oboru přes 1 000 000, u sčítání a násobení používá záměny	počítání (sčítání, odčítání, násobení, porovnávání a zao-krouhlování) v číselném oboru

nost sčítání a násobení	operandů a asociativity	přes 1 000 000, dělení jednomístným a dvoumístným číslem (se zbytkem), jednoduché úlohy s parametrem a zobecnování získaných poznatků
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Počítá (sčítá, odčítá, násobí, dělí) písemně v oboru přirozených čísel	pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení vícemístných přirozených čísel, písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem), porozumění pojmu záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo, osvojení římských číslic a seznámení s jinými číselnými soustavami, řešení jednoduchých rovnic, řešení úloh se závorkami v oboru celých čísel
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlí přirozené číslo, při řešení příkladu odhadne a následně zkontroluje výsledek počítání v oboru přirozených čísel	porovnávání čísel v různých prostředích, zaokrouhlování, měření a zaokrouhlování údajů
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Vypočítá slovní úlohu v oboru přirozených čísel, vytvoří vlastní slovní úlohu	řešení slovních úloh včetně úloh s antisignálem, používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, budování řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfismu, zobecnění a substituce
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Demonstruje rozdělení celku na části, využívá zlomky	osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé n , řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Počítá s kladnými zlomky se stejným jmenovatelem	osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání vý-

		<p>hod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé n, řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty</p>
<p>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p>	<p>Zobrazí desetinné číslo na číselné ose, pojmenuje desetinné číslo</p>	<p>osvojení desetinných čísel a zlomků, hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu, hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly, operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10, řešení vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malé n, řešení jednoduchých úloh se zlomky, desetinnými čísly a procenty</p>
<p>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<p>Zobrazí záporné číslo na číselné ose, pojmenuje záporné číslo, chápe opak kladné hodnoty</p>	<p>pohyb po číselné ose - vytvoření představy záporného čísla</p>

Závislosti, vztahy a práce s daty

<p>Výstupy RVP Žák:</p>	<p>Výstupy ŠVP Žák:</p>	<p>Učivo:</p>
<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</p>	<p>Využívá tabulek, diagramů a grafů</p>	<p>používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, práce s daty (tvorba statistického souboru z náhodných jevů, evidence souboru dat, tabulka i graf), propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, vyhledání požadovaných dat v tabulce a diagramu, používání jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty</p>
<p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<p>Orientuje se v tabulkách, diagramech a grafech, k řešení modelové situace vytvoří vlastní tabulku, diagram nebo graf</p>	<p>používání tabulek a grafů k modelování a řešení různých situací, tvorba obdobné úlohy, práce s daty (tvorba statistického souboru z náhodných je-</p>

		vů, evidence souboru dat, tabulka i graf), propedeutika statistiky a pravděpodobnosti, vyhledání požadovaných dat v tabulce a diagramu, používání jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty
--	--	---

Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Zkonstruuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici	rovinné útvary v různých prostředích: čtverec, obdélník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý), čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, kruh, kružnice, šipkový zápis rovinného útvaru, krychlové stavby a jejich plány (půdorys, nárys, proces konstrukce a přestavby), další prostorové útvary v různých prostředích: koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, síť těles, řešení jednoduchých výpočtových a konstrukčních úloh o trojúhelníku (těžnice, těžiště, výška, střední příčka) i o některých čtyřúhelnících
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Pracuje s délkami úseček (sčítání, odčítání, včetně grafického)	měření a poměřování, evidence údajů, kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce), práce s jednotkami délky a objemu
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Zkonstruuje kolmice a rovnoběžky	vzájemná poloha dvou přímek, popis konstrukce kolmic a rovnoběžek, konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček, reprezentace úhlů pomocí hodin
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Používá čtvercovou síť k určení obsahu obrazce, využívá základní jednotky obsahu	parkety, dřívková geometrie, geodeska, čtverečkový papír, mřížový útvar, určení obsahu útvaru metodou rámování, měření obvodu, obsahu a objemu

M-5-3-05 rozpozná a znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pracuje s jednoduchou osovou souměrností	středová a osová souměrnost, symetrie v různých prostředích
--	--	---

Nadstandardní aplikační úlohy a problémy

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Vypočítá jednoduchou slovní úlohu, při hledání řešení praktického problému využívá nabyté znalosti i vlastní kreativitu	úlohy v různých prostředích (sémantické, strukturální, geometrické), hledání kreativních řešení atypických úloh s důrazem na radost a krásu z objevování
--	---	--

6. – 9. ročník

Číslo a proměnná		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Práce s velkými čísly, zaokrouhlování, odhady, použití kalkulačky, výpočetní techniky
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost čísla 2, 3, 4, 5, 10, prvočíslo
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem;	Poměr, měřítko

	pracuje s měřítky map a plánů	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Aplikační úlohy na procenta (úrok)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Použití proměnné při řešení úloh
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Soustavy lineárních rovnic
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Různé strategie řešení slovních úloh od metody pokus-omyl po využití jazyka algebry
Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Práce s větším souborem dat
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat	Práce s větším souborem dat
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost (trojčlenka nebo jiné řešitelské strategie)
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Lineární funkce (rovnice, tabulka, graf, aplikace)
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Použití proměnné při řešení úloh
Geometrie v rovině a prostoru		

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Základní tělesa a jejich vlastnosti
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel (měření, výpočty)
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost, podobnost trojúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová a osová souměrnost
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Základní tělesa a jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Objem, povrch a síť kvádrů a krychle
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Načrtne a sestrojí síť základních těles	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Zobrazení 3D objektů v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Aplikační geometrické úlohy
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Modelování 3D útvarů, rozvoj prostorové představivosti

6. 5. 3 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

1. - 3. ročník

Místo, kde žijeme		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Získává informace z plánů známých míst, orientuje se v nich a vyhodnotí riziková místa	práce s plánem okolí školy, škola, domov a jejich okolí, základy práce s mapou
ČJS-3-1-02 začlení svou obec	Poznává kraje ČR, rozliší po-	regiony ČR, město/obec

(město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	jmy obec/město, poznává geografické okolí místa, kde žije a umí ho začlenit do širšího kontextu	
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozpozná základní krajinné prvky a dokáže rámcově zhodnotit jejich přínos	místní krajina, okolní krajina, vztahy krajiny a člověka

4. - 5. ročník

Místo, kde žijeme		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Na mapě vyhledá Českou republiku, pojmenuje kraje, sídelní města, označí místo, kde žije a popíše ho	práce s mapou, regiony ČR, naše vlast
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Zná světové strany, ví, jak určit světové strany podle přírodních úkazů, pracovat s mapou, v přírodě se chová bezpečně	práce s mapou, zásady bezpečného pohybu
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Dokáže pracovat s mapami ČR, Evropy a polokoulí a získávat z nich požadované údaje, rozezná náčrt, plán a mapu	práce s mapou, plány a náčrty místního okolí, kraje, republiky, Evropy i světa
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Pozná krajové rozdíly a popíše jejich celospolečenský užitek	naše vlast, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	popíše své cestovatelské zážitky z jiných zemí a krajů a dokáže je srovnat s místem, kde žije	naše vlast, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní	Pozná státní symboly, popíše	základy státního zřízení a po-

orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	základní funkce prezidenta, parlamentu, soudů, policie a úřadů	litického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
--	--	---

1. - 3. ročník

Lidé kolem nás		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Orientuje se v základních rodinných vztazích, umí pojmenovat členy rodiny, respektuje a vnímá odlišnosti mezi lidmi	Rodina, chování lidí, mezilidské soužití
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje základní povolání a přiřadí k nim související pracovní činnosti	práce a volný čas

4. - 5. ročník

Lidé kolem nás		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Respektuje ostatní, dodržuje pravidla, rozumí základním mezilidským vztahům	vztahy mezi lidmi (škola, rodina, obec, stát), práce s pravidly školy
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Dokáže vyjádřit vlastní názor, vnímá názory ostatních a respektuje je, umí pracovat s chybou a hledat kompromis	pravidla školy, pravidla slušného chování, práce s city a emocemi, sebeuvědomění
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Pozná rizikové chování, zná základní lidská práva a demokratické principy	základní lidská práva a svobody, rizikové chování a reakce na ně, prevence patologických jevů
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných si-	Umí pracovat s penězi v běžných situacích, rozumí pojmům spoření, půjčka a	základní formy vlastnictví, práce s penězi a rozpočtem, základy finančního plánování

tuacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	dluh, chápe důležitost obzřetné práce s rozpočtem	
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Vnímá životní prostředí ve svém okolí a dokáže pojmenovat a dle svých možností i realizovat jeho ochranu	základní globální problémy, kultura

1. - 3. ročník

Lidé a čas		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase, popíše své zážitky z minulosti a časově je zařadí, umí si rámcově naplánovat svůj denní i týdenní program	Orientace v čase a časový řád
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Zajímá se o kulturní a historická specifika místa, v němž žije, a dokáže získané informace předat ostatním	Minulost a současnost regionu
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientuje se v soužití a chování v rodině a společnosti, pozná základní zaměstnání, popíše místní zvyky, dokáže srovnat život dnes s životem našich předků	Soužití a chování v rodině a společnosti, zaměstnání, zvyky

4. - 5. ročník

Lidé a čas		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů	Dokáže popsat a roztřídit časový sled událostí a dovodit z nich vztahy a jevy	práce s časem, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí

mezi ději a mezi jevy		
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Zná různé informační zdroje a čerpá z nich data o naší minulosti, rozumí principům ochrany památek i přírody a krajiny a chová se s nimi v souladu	současnost a minulost v našem životě, regionální památky, ochrana přírody a krajiny
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Orientuje se základních meznících naší minulosti a dokáže je srovnat se současností	současnost a minulost v našem životě, regionální památky, kultura, báje, mýty, pověsti
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Porovná a popíše život předků s dnešním životním stylem	současnost a minulost v našem životě, regionální souvislosti, báje, mýty, pověsti
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Zná význam státních svátků a významných dnů	státní svátky, významné dny

1. - 3. ročník

Rozmanitost přírody		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vnímá přírodní změny související se změnou roční doby a dokáže je popsat	Koloběh roku, půda, voda, vzduch
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Pozná běžné přírodniny a dokáže je vhodně roztřídit	Rostliny, houby, živočichové, životní podmínky
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	dokáže popsat a realizovat jednoduché pokusy, používá základní nástroje a přístroje k měření veličin	Látky a jejich vlastnosti

4. - 5. ročník

Rozmanitosti přírody		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Popíše důležitost přírodní rovnováhy, vnímá vztahy jednotlivých prvků živé i neživé přírody a člověka	rovnováha v přírodě
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Popíše princip střídání ročních dob, poznává vesmír a Zemi jako planetu Sluneční soustavy	Země a vesmír
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	V přírodě poznává různé organismy a popíše jejich vzájemné propojení, porovná je s jinými	vztahy mezi organismy, přírodní společenství
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Popíše základní životní projevy organismů, srovná je s jinými, dokáže pracovat s atlasem a dalšími informačními zdroji	projevy života organismů, rostliny, houby, živočichové
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zkoumá vliv člověka na krajinu a popíše, které chování přírodě prospívá a které ji poškozují	životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Umí popsat základní přírodní jevy a jejich důsledky pro člověka, ostatní organismy a krajinu, zná vhodné chování v rizikových situacích	voda, vzduch, rizika v přírodě
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí	Umí provádět pokusy, popsat je a odůvodnit	látky a jejich vlastnosti

výsledky pokusu		
-----------------	--	--

1. - 3. ročník

Člověk a jeho zdraví		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Poznává části lidského těla, jeho funkce a způsoby ochrany, pečuje o své tělo a zdraví	Lidské tělo, péče o zdraví, relaxační techniky a techniky pro podporu soustředění, sebeobslužné úkony
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Ve škole i v běžném životě předchází rizikovým situacím a dbá pravidel bezpečného chování vůči sobě i druhým, včetně pravidel silničního provozu	Hra a trávení volného času, základní pravidla silničního provozu, prevence vzniku úrazu (osobní bezpečí), běžná onemocnění a jejich prevence
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Dokáže vhodně komunikovat s cizími lidmi, umí požádat o pomoc, zná tísňové linky a způsob komunikace s nimi	ochrana zdraví v běžných i mimořádných situacích, komunikace s operátorem, telefonní čísla integrované záchranné služby a další důležitá čísla
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	S pomocí dospělých dokáže vhodně reagovat na mimořádné situace	komunikační dovednosti, sebeovládání, spolupráce ve skupině

4. - 5. ročník

Člověk a jeho zdraví		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Poznává části lidského těla i jeho orgány a pečuje o ně	lidské tělo, péče o zdraví

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Popíše vývoj člověka od narození po stáří, rámcově popíše prenatální vývoj jedince	etapy lidského života, vývoj dítěte
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Dokáže si naplánovat denní režim v souladu s potřebami sebe i ostatních	práce s časem, volný čas
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	Zná a dodržuje pravidla bezpečného chování i chování v rizikových situacích, dokáže poskytnout první pomoc, zná základní pravidla silničního provozu, zejména z pohledu chodce a cyklisty	osobní bezpečí, chování chodce a cyklisty, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítnutí návykových látek	Zná pojem návyková látka, jejich základní druhy, umí je odmítnout	návykové látky, závislosti a zdraví
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Vhodným vědomým chováním pečuje o zdraví sebe i druhých	péče o zdraví, prevence nemocí a úrazů
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Dokáže poskytnout první pomoc a přivolat lékaře	základy první pomoci, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Zná rozdíly mezi pohlavími, respektuje druhé, popíše způsoby bezpečného sexuálního chování	partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy

6. 5. 4 Vzdělávací obalast: Informační a komunikační technologie

5. ročník

Základy práce s počítačem		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo:

Žák:	Žák:	
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	pojmenuje základní součásti počítače a zná jejich význam, způsob zacházení a postup v případě poruchy	<ul style="list-style-type: none"> - základní funkce počítače, základní pojmy - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - operační systém
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady		<ul style="list-style-type: none"> - základy počítačové bezpečnosti - základy údržby počítače a jeho komponent - formáty souborů
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	dodržuje základní pravidla při práci s daty a jejich ochranou	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana dat, zálohování

Vyhledávání informací a komunikace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	používá vhodné a efektivní cesty a způsoby při vyhledávání na internetu	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání na internetu - tok informací - práce s elektronickými informačními zdroji
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích		
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	dokáže pojmenovat základní způsoby elektronické komunikace a jejich klady a zápory	<ul style="list-style-type: none"> - používání on-line komunikace (způsoby, zásady bezpečnosti, etika)

Zpracování a využití informací		
Výstupy RVP	Výstupy ŠVP	Učivo:

Žák:	Žák:	
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	dokáže pojmenovat nejčastější textové a grafické editory a ovládá tyto programy na základní uživatelské úrovni	- základní funkce textového a grafického editoru

6. – 9. ročník

Vyhledávání informací a komunikace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	uvědomuje si různou výpočetní hodnotu informačních zdrojů na internetu a adekvátním způsobem s nimi pracuje	- základy internetové bezpečnosti, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - internet a vývojové trendy informačních technologií

Zpracování a využití informací		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	zvládá práci v běžných textových, grafických a tabulkových editorech a při práci v nich uplatňuje základní estetická a typografická pravidla	- základy práce s běžnými textovými, grafickými editory i tabulkovými editory - základy formátování a grafické úpravy textu a obrazu
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem		
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	při své práci využívá informace z různých informačních zdrojů, adekvátně danému úkolu a v souladu se zákony o duševním vlastnictvím	- ochrana duševního vlastnictví na internetu, copyright, informační etika - kritické myšlení ve vztahu k on-line informačním zdrojům
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednodu-		

ché vztahy mezi údaji		
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prostřednictvím různých forem prezentuje výsledky své práce	- prezentace informací v textové, grafické a multimediální formě

6. 5. 5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

6. 5. 5. 1 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

1. – 3. ročník

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
	Výstupy ŠVP	
<p>VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává a třídí prvky vizuálně obrazového vyjádření (barvy, základní tvary).</p> <p>VV-3-1-02 interpretuje tak dle svých možností a schopností své zkušenosti, představy a zapojuje vlastní fantazii</p> <p>VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a k tomu volí vhodné prostředky k jejich vizuálnímu ztvárnění.</p> <p>VV-3-1-04 interpretuje dle svých schopností různá</p>	<p>Zajímá se o tvary a barvy kolem sebe, učí se je třídít dle kritérií a aktivně vše zkoumá.</p> <p>Zapojuje svoji osobitost a fantazii při své tvorbě.</p> <p>Zkouší najít vhodné vizuální výrazy pro vyjádření svých nálad a emocí.</p> <p>Zkoumá věci a udá-</p>	<p>-volná tvorba</p> <p>-rukodělné techniky</p> <p>-kresba, malba, tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky</p> <p>-ilustrace</p> <p>-tělo jako výtvarný prostředek</p> <p>-využití venkovního a vnitřního prostředí</p> <p>-výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií</p> <p>-plošná tvorba a prostorová tvorba</p> <p>-skupinová a individuální tvorba</p>

<p>vizuálně obrazová vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>VV-3-1-05 vnímá umění jako prostředek k sebevyjádření.</p>	<p>losti kolem sebe z různých hledisek a různými smysly.</p> <p>Nechá na své smysly působit různé věci kolem sebe a čerpá z nich inspiraci podle svých schopností a uvážení. Zkouší si vlastní interpretace.</p> <p>Sebevyjádření je pro něj východiskem k tvorbě.</p> <p>Je kreativní.</p>	
<p>4. – 5. ročník</p>		
<p>VV-5-1-01 rozpoznává a pojmenovává a třídí prvky vizuálně obrazového vyjádření při vlastní tvůrčí činnosti (barvy, základní tvary, základní kontrast, proporce).</p>	<p>Zajímá se o tvary a barvy kolem sebe, učí se je třídít dle kritérií a aktivně vše zkoumá. Hledá v nich inspiraci, zkoumá jejich vzájemnou provázanost (kontrasty, proporce).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -volná tvorba -rukodělné techniky -kresba, malba, tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky -ilustrace -tělo jako výtvarný prostředek -využití venkovního a vnitřního prostředí -výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií -plošná tvorba a prostorová tvorba -skupinová a individuální

<p>VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazového vyjádření ve vztahu k celku.</p>	<p>Prvky vizuálního vyjádření spojuje v celek, redukuje či obohacuje, zkouší různé přístupy.</p>	<p>tvorba -počítačová grafika -multimédia</p>
<p>VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností a tvorbu vyjádření, které může komunikovat s jeho sociálním okolím</p>	<p>Reflektuje své pocity a zkouší na ně nahlížet, dle svých schopností, skrz své tvůrčí vyjádření, zkouší tak také komunikovat se svým okolím</p>	
<p>VV-5-1-04 vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a k tomu volí vhodné prostředky k jejich vizuálnímu ztvárnění</p>	<p>Zkoumá věci a události kolem sebe z různých hledisek a různými smysly.</p>	
<p>VV-5-1-05 Uplatňuje svojí osobitost, pro vyjádření svých nových či neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje výtvarné prostředky.</p>	<p>Je kreativní a aktivně zkoumá různé přístupy, kombinace i umělecké tendence. Projevuje se do značné míry svobodně v přístupu k umění.</p>	
<p>VV-5-1-06 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření a přistupuje k nim jako k inspiračnímu zdroji</p>	<p>Inspiruje se již vytvořenými díly, zkoumá možnosti jejich opětovného ztvárnění a vnímá je jako součást života a možnou</p>	

	inspiraci k tvorbě.	
VV-5-1-07 Zapojuje do komunikace v sociálních vztazích obsahy vizuálně obrazového vyjádření, které samostatně vytvořil, vybral či upravil	Přístupuje otevřeně k modernímu umění i k umění klasickému. Propojuje věci v nových náhledech a používá tvorbu jako komunikační kanál.	
6. – 9. ročník		
VV-9-1-01 vybírá a vytváří, v rámci svých schopností, co nejširší škálu prvků vizuálně obrazového vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastní zkušenosti, vjemů a představ, variuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitého výsledku	Prohlubuje své zkušenosti z předchozích ročníků, je kreativní a rozšiřuje rámec svých tvůrčích zkušeností.	-volná tvorba -rukodělné techniky -kresba, malba, tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky -ilustrace -tělo jako výtvarný prostředek -využití venkovního a vnitřního prostředí
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazová vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, představ a fantazií	Komunikuje také pomocí uměleckých děl a vizualizací. Dle svých schopností kombinuje různé styly, myšlenkové obsahy a vytváří „živé“ dílo.	-výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií -plošná tvorba a prostorová tvorba -skupinová a individuální tvorba -setkávání s umělci -setkávání s řemeslníky -praktické zkušenosti s uměleckou náplní práce v různých profesích
VV-9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, animace, video	Zapojuje do vyjádření aktivně i digitální média – seznamuje se s digitální bezpečností.	-počítačová grafika, multimedia
VV-9-1-04 Uplatňuje svojí osobitost, pro vyjádření svých nových či neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje výtvarné prostředky, porovnává a hodnotí jejich	Zkoumá své nálady, reakce okolí, i pocity. V návaznosti na ně vytváří	

<p>účinek s již existujících, i běžně užívaných, vizuálně obrazových vyjádření.</p>	<p>jedinečné dílo, které svým způsobem interpretuje, v rámci svých schopností, zasazuje do kontextu již existujících děl i situací.</p>	
<p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného obsahu.</p>	<p>Zkoumá dosahy své tvorby i již vytvořených děl klasického i moderního umění a vnímá několik rovin jejich účinku na diváka.</p>	
<p>VV-9-1-06 interpretuje základní umělecká vizuálně obrazová vyjádření současnosti a minulosti, vyhází při tom ze svých znalostí a osobní zkušenosti</p>	<p>Vytváří si povědomí o možnostech a skutečnostech výtvarné branže i jejímu propojení s dalšími odvětvími. Zkoumá souvislosti a východiska děl, s kterými se setkává.</p>	
<p>VV-9-1-07 porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření, vysvětluje své postoje k nim, se základním povědomím o jejich osobní, společenské a kulturní podmíněnosti této své interpretace.</p>	<p>Vytváří si vlastní názory a stanoviska k vizuálně obrazovým vyjádření, s kterými se potká. Vnímá širší kontext tvorby díla.</p>	
<p>VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazových vyjádření v sociálních vztazích, nalézají formy pro jejich interpretace</p>	<p>Zkoumá a ověřuje možnosti a dosah komunikačních účinků děl, která tvoří, včetně účinku na svou vlastní osobnost.</p> <p>Zkouší různé inter-</p>	

	pretace.	
--	----------	--

6. 5. 5. 2 Vzdělávací obor: Hudební výchova

Ročník: 1. – 3.

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá písně odlišného charakteru • správně dýchá - zřetelně vyslovuje • zpívá v rozsahu c1 – a1 	<ul style="list-style-type: none"> • zpěv a mluvené slovo - improvizace, rytmizování, hra na ozvěnu • hra na jednoduché rytmické nástroje a jejich výroba
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá vytleskat rytmus • vymyslí melodii k říkadlům • hraje „na tělo“ • hraje vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou • rytmizuje a melodizuje slova, krátké texty 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech nahrávek i živé hudby • poznávání hudebních nástrojů • taneční hry se zpěvem • Jednoduché lidové taneční kroky
HV-3-1-03 se využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> • hraje na dětské orffovské nástroje a seznámí se s jejich správným držením • tříbí cit pro vhodné použití hudebních nástrojů při doprovodu písně 	<ul style="list-style-type: none"> • Pantomima, pohybová improvizace • Orientace v prostoru
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> • pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku • pohybuje se podle hudby na místě, vpřed, vzad • hraje na tělo • pohybem vyjadřuje vlastnosti tónu, tempo a emocionální zážitek z hudby - pochoduje, tančí či jinak pohybem vyjádří rytmus poslechové skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • Délka, síla, barva, výška tónů • Rytmus, melodie, kontrast, gradace • Melodie vzestupná a sestupná • Dynamika
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempo-ové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvuky, hlasy, tóny kolem sebe • pozná tóny vysoké, hluboké • pozná, že melodie stoupá, klesá, je stejně vysoká • naznačuje postup melodie rukou • pozná, že melodie zesiluje, zeslabuje, zrychluje, zpomaluje 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální • Lidský hlas • Hudební nástroj • Hudba taneční, pochodová, ukolébavka • Malá písňová forma
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby někte-	<ul style="list-style-type: none"> • - pozná podle ukázky ráz skladby (ukolébavka, tanec, pochod) • rozpozná skladby s doprovodem hudeb- 	

ré hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	ního nástroje a bez doprovodu <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlasy při poslechu vokální hudby • rozlišuje hru na flétnu, klavír, housle, kytaru u instrumentální hudby • poslouchá českou státní hymnu 	
--	---	--

Ročník: 4. – 5.

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Žák zazpívá jednoduché lidové a umělé písně, umí používat správný nádech, držení těla, dbá na hlasovou hygienu 	<ul style="list-style-type: none"> • Písně lidové a umělé • Práce s dechem při zpěvu
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> • učí se další písně Učí se pojmy repetice, houslový klíč • umí napsat houslový klíč • rozlišuje délky not a učí se je zapsat Rozlišuje dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít • zná stupnici C dur (názvy not) 	<ul style="list-style-type: none"> • zpěv různých žánrů • zpěv českých i cizojazyčných písní +poslech • improvizace, rytmi-zování, hra na ozvěnu • hudebně-pohybové hry
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodu hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí • seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru • doprovodí písně na rytmických nástrojích • rytmi-zace říkadel 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje • poslech nahrávek i živé hudby • poznávání hudebních nástrojů • pohybové vyjádření hudby
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> • pozná hudbu pochodovou • seznámí se s valčíkem, polkou 	<ul style="list-style-type: none"> • významní skladatelé české hudební historie: poslech
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých in-	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduch. dohru na hudeb. nástroje ve 2/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje (reprodukce

individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • využije hudeb. nástroje k přede hře a dohře 	motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu • rozpozná opakující se téma v poslouchané skladbě 	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodi zace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá vybrané skladby • pozná varhanní hudbu • pozná vánoční hudbu a vánoční koledy • pozná trampské písně • zná původ státní hymny • umí pohybově vyjádřit hudbu 	

Ročník: 6. – 9.

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
HV-9-1-01 1 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák dle svých schopností dokáže předvést hru na jednoduché Orffovy nástroje, použije je k doprovodu pěveckých projevů, vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů.	<ul style="list-style-type: none"> • intonování písní • jednohlasný i vícehlasný zpěv • hra na hudební nástroj dle individuálních možností
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Žák při zpěvu i mluveném projevu dodržuje pravidla hlasové hygieny, umí nasadit správně tón, rozšiřuje si hlasový rozsah, odhadne správnou hlasitost zpěvu, vokálně interpretuje a osvojuje si písně různých hudebních žánrů	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukce zpěvu, jednoduchý hudební doprovod • tanec, pantomima, pohybová a rytmická improvizace
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a	Rozlišuje poslechově i vizuálně jednotlivé druhy a skupiny nástrojů, chápe roli nástroje sólového a doprovodného, orientuje se ve vývoji hudebních	

dovedností různé moti- vy, témata i části skla- deb, vytváří a volí jed- noduché doprovody, provádí jednoduché hu- dební improvizace	nástrojů, jejich zdokonalování od nej- jednodušších až po elektronické, chá- pe princip zvukového záznamu	
HV-9-1-04 realizuje podle svých in- dividuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	<ul style="list-style-type: none"> •žák reaguje pohybem na hudbu •pomocí pohybových činností vyjadřu- je své pocity 	<ul style="list-style-type: none"> •lidové, společenské tance, výrazový tanec •pantomima •balet
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových obdo- bí, zvolí vhodný typ hu- debně pohybových prv- ků k poslouchané hudbě a na základě individuál- ních hudebních schop- ností a pohybové vyspě- losti předvede jednodu- chou pohybovou vazbu	<ul style="list-style-type: none"> •na základě svých individuálních schopností a pohybové vyspělosti zvládá základní jednoduché taneční kroky některých tanců (polka, mazur- ka, valčík, macarena..), •zvládne jednoduchou dramatizaci písně, pomocí gest, mimiky, „řeči těla“ znázorní hudbu •reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> •tance jiných národů •pohybový doprovod znějící hudby •pohybová reakce na změny v hudbě •orientace v prostoru, taneční kroky
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá uží- té hudebně výrazové prostředky a charakteris- tické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvá- řenému celku	<ul style="list-style-type: none"> •žák rozlišuje jednotlivé hudební for- my •při poslechu aplikuje teoretické zna- losti a orientuje se za pomoci učitele ve struktuře díla •analyzuje významné prvky díla, roze- zná a vysvětlí výrazové prostředky (melodie, rytmus, barva, tempo) 	<ul style="list-style-type: none"> •duchovní a světská hudba, lidová hudba (česká, jiných národů) •udební dílo, doba vzni- ku •hudební styly a žánry •autor, jeho život, (epi- gonství, interpret, po- sluchač, skladba v kon- textu s jinými hudební- mi i nehudebními díly) •původ hudby, pravěk, starověk, gotika, rene- sance, baroko, klasicis- mus, romantismus
HV-9-1-07 zařadí na základě indivi- duálních schopností a získaných vědomostí sly- šenou hudbu do stylo- vého období a porovná- vá ji z hlediska její sloho- vé a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	<ul style="list-style-type: none"> •žák se orientuje v dějinách hudební- ho seznamuje se s hudebními styly minu- losti i současnosti •má povědomí o skladatelském vý- znamu autorů vybraných děl, s nimiž se seznámil • chápe roli posluchače •vyhledává souvislosti mezi hudbou a 	<ul style="list-style-type: none"> •původ hudby, pravěk, starověk, gotika, rene- sance, baroko, klasicis- mus, romantismus

	jinými druhy umění •orientuje se v proudu znějící hudby •porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život •seznámí se s hud. Skladateli českými i světovými + poslech jejich skladeb	•artificiální hudba 20. Století •vývoj populární hudby, •vytváření vlastních soudů a preferencí
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	•žák se dle svých schopností orientuje v jednoduchém notovém zápisu, v oblasti hudebních pojmů a značek •taktuje rytmické útvary, •chápe rozdílnost hudby jednohlasé a vícehlasé •určí melodii vzestupnou a sestupnou •rozezná dur, moll akord •rozpozná délku, sílu, barvu a výšku tónu •seznámí se s notovou osnovou	•stupnice, tónina, houslový klíč, rytmus, tempo, puls, takt, taktování, repetice, intervaly, hudební názvosloví, akord dur, moll, délka, výška not

6. 5. 6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

6. 5. 6. 1 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

6. - 9. ročník

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vytváří a respektuje vytvořená pravidla; podílí se na tvorbě pravidel; vytváří respektující a bezpečné prostředí	- pravidla školy - komunikační hry - role členů skupiny
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	dokáže popsat význam a odlišnosti jednotlivých členů komunity; uvede příklady rizikového chování; rozumí zásadám zdravého soužití v komunitě	- role členů komunity (rodina, třída, spolek) - vliv skupiny na zdraví jejích členů
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojením	seznámí se s modely zdraví a základních lidských potřeb; umí definovat a pojmenovat své potřeby; je si vědom zdraví jako hodnoty; dbá na správnou životosprávu	- modely zdraví - modely základních lidských potřeb - metody ochrany zdraví

jováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		- zdraví jako hodnota
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	posoudí různé způsoby chování lidí vzhledem k jejich vlastnímu zdraví	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	usiluje v rámci svých možností o zdraví životní styl	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	dokáže diskutovat na téma zdraví	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	rozumí rozdílu mezi zdravým životním stylem a nezdravým; zná rizika nezdravého životního stylu	- výživa v kontextu zdraví - výživa v kontextu prevence civilizačních onemocnění
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ví jak vyhledat potřebnou lékařskou pomoc; je seznámem se základy první pomoci; ví jak se chránit před civilizačními chorobami; dokáže popsat své potíže	- systém zdravotnictví ČR - první pomoc při akutních stavech - ochrana zdraví
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	je součástí preventivních zdravotních programů; respektuje své tělo a jeho potřeby; zná zásady zdravého životního stylu	- programy podpory zdraví
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kom-	je seznámen s riziky civilizačních chorob; rozumí preventivním opatřením proti	- regenerace organismu (kompenzační

penzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	stresu; ví jak relaxovat a odpočívat	a relaxační techniky) - stres a jeho prevence
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	respektuje význam sexuality a dospívání; respektuje opačné pohlaví a jeho specifika; je seznámen s významem sexuality a jednotlivých odlišností	- sexualita a dospívání
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	zná rizika užívání návykových látek; dokáže předcházet sociálně patologickým jevům a využívá osvojených sociálních modelů při kontaktu s patologickými jevy ve škole i mimo ni; je součástí preventivních programů	- sociálně patologické jevy
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	zná rizika manipulace; dokáže na ni reagovat; uplatňuje osvojené komunikační dovednosti obrany proti manipulaci; dokáže manipulaci rozeznat; zná vliv médií a sociálních sítí na jedince; kriticky uvažuje a hodnotí zdroje	- online a offline manipulace
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobní	adekvátně aplikuje modely chování při modelování rizikových situacích; ví co jsou to mimořádné situace; zná linky tísňové pomoci; rozumí rizikům	- ochrana zdraví v rizikových situacích - první pomoc zážitkem

ho bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		

6. 5. 7 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

6. 5. 7. 1 Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

1. – 5. ročník

Práce s drobným materiálem

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i z netradičních materiálů</p>	<p>- učí se jednoduché postupy</p> <p>- tvoří z různých materiálů</p>	<p>- výroba jednoduchých předmětů</p> <p>- rukodělná tvorba</p>
<p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>		

Konstrukční činnosti

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dokáže stavět podle návodu i tvůrčím způsobem	- stavebnice - práce podle pokynů a jednoduchého návodu

Pěstitelské práce

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	zkoumá přírodu a chápe základní vztahy; pomáhá při práci na školní zahradě	- práce na školní zahradě - péče o rostliny - pozorování a záznam pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny		

Příprava pokrmů

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování, podílí se na přípravě kolejni snídaně	<ul style="list-style-type: none"> - zásady stolování - zařízení kuchyně a bezpečnost práce
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	chová se vhodně při stolování	

Práce s drobným materiálem

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
<p>ČSP-5-1-01 vytváří příměřeními</p> <p>pracovními operacemi a postupy</p> <p>na základě své představivosti různé</p> <p>výrobky z daného materiálu</p>	<p>dokáže tvořivě pracovat samostatně i v skupině;</p> <p>umí si vybrat správný materiál a používá vhodné nástroje;</p> <p>zná pravidla bezpečnosti práce a dokáže poskytnout první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výroba uměleckých předmětů - výroba předmětů denní potřeby - lidová tvořivost - pracovní nástroje a ochranné pracovní pomůcky - zásady hygieny při pracovních činnostech - zásady bezpečnosti při pracovních činnostech
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých		
činnostech s různým		

<p>materiálem</p> <p>prvky lidových tradic</p>		<p>- první pomoc zážitkem</p>
<p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>vzhledem k použitému materiálu</p>		
<p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>		

Konstrukční činnosti

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
<p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a</p>	<p>dokáže pracovat jak samostatně tak ve skupině; umí si vybrat vhodný materiál</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výroba uměleckých předmětů - výroba předmětů denní potřeby - lidová tvořivost - pracovní nástroje a ochranné pracovní pomůcky - zásady hygieny při pracovních činnostech - zásady bezpečnosti při pracovních činnostech - první pomoc zážitkem
<p>postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>pro tvorbu; zná pravidla bezpečnosti práce a dokáže poskytnout první pomoc při úrazu</p>	
<p>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem</p>		

prvky lidových tradic		
<p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>vzhledem k použitému materiálu</p>		
<p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>		

Pěstitelské práce

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
<p>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti,</p>	<p>zažije růst rostliny od semínka až k plodu;</p> <p>používá adekvátní za-</p>	<p>- sázení rostlin</p> <p>- zahradníkův rok</p>

<p>samostatně</p> <p>vede pěstitelské pokusy a pozorování</p>	<p>hradnické náčiní a dodržuje bezpečnost práce zná základy pečování o rostliny dokáže se starat o kolejní zvíře; dokáže poskytnout první pomoc při úrazu</p>	<p>- starání se o vybraná zvířátka</p> <p>- první pomoc zážitkem</p>
<p>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje</p> <p>podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p>		
<p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu</p> <p>pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>		
<p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady</p> <p>hygieny a bezpečnosti práce;</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu</p>		

Příprava pokrmů

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
<p>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</p>	<p>podílí se na přípravě kolejních snídaní;</p> <p>dokáže vybrat správné suroviny, rozumí jejich místě v jídelníčku a pomáhá a vede mladší spolukolejníčky;</p> <p>třídí biologický odpad a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>- příprava pokrmu</p> <p>- zásady stolování</p> <p>- zařízení kuchyně a bezpečnost práce</p> <p>- původ surovin</p> <p>- třídění odpadu</p>
<p>ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm</p>		
<p>ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p>		
<p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>		

6. – 9. ročník

Svět práce

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybra- ných profesí	učí se porozumět sám sobě a hledat své silné a slabé stránky a pra- covat s nimi; má základy prezentačních do- ved- ností; dokáže popsat jak funguje trh práce	<ul style="list-style-type: none">• svět práce• pracovní úřad• trh práce• povolání v 21. století• profesní orientace a osobní zájmy• prezentační doved- nosti
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy		
ČSP-9-8-03 využije profesní informace		

a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání		
ČSP-9-8-04 prokáže v		
modelových situacích schopnost		
prezentace své osoby při vstupu na trh práce		•

Příprava pokrmů

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský	dokáže vymyslet a realizovat jednoduchý pokrm pro své spolužáky; dbá základních hygienických pokynů a umí poskytnout první pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • zdravá výživa, poruchy příjmu potravy • práce a údržba

<p>inventář a bezpečně</p> <p>obsluhuje základní spotřebiče</p>		<p>kuchyňských spotřebičů</p> <ul style="list-style-type: none"> • vaření
<p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>		
<p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>		
<p>ČSP-9-5-</p>		

<p>04 dodržuje zásady</p> <p>hygieny a bezpečnosti práce;</p> <p>poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>		
---	--	--

6. 5. 8. Vzdělávací oblast Člověk a společnost

6. 5. 8. 1. Vzdělávací obor Dějepis

6. - 9. ročník

Člověk v dějinách		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	dokáže popsat, proč je důležité orientovat se v dějinách. Ví, kde může najít věrohodné informace o historii a uvědomuje si význam jejich interpretace či dezinterpretace	<ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v	chápe časovou osu jako jeden z nástrojů k porozumění chronologického sledu dějinných	

chronologickém sledu	událostí a epoch	- historický čas a prostor
----------------------	------------------	----------------------------

Počátky lidské společnosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	dokáže popsat život pravěkých lidí a jejich kulturu. Žák vysvětlí význam důležitých vynálezů a objevů v období pravěku a vyjmenuje nejvýznamnější památky a nálezy z období pravěku na našem území.	- člověk a lidská společnost v pravěku
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost		- doba kamenná
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území		- neolitická revoluce - doba bronzová - doba železná

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	reflektuje přírodní podmínky jako možný katalyzátor vzniku a zániku civilizací	- antické Řecko a Řím - nejstarší starověké civilizace a jejich odkaz
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního	dokáže vyjmenovat nejvýznamnější památky z období starověku a antiky.	- střední Evropa v době starověku a její styky s antickým Středomořím

dědictví		
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	vysvětlí judaistiko-křesťanské kořeny evropské civilizace, uvede příklady významných antických osobností a posoudí jejich význam pro tehdejší i současnou společnost	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	vysvětlí podstatu různých způsobů vlády z doby antiky a reflektuje jejich jednotlivé odlišnosti, rozliší postavení jednotlivých společenských skupin	

Křesťanství a středověká Evropa		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	vysvětlí pojem stěhování národů v kontextu civilizačních změn v Evropě. Vysvětlí pojem christianizace.	- stěhování národů - christianizace
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantskoslovanské a islámské kulturní oblasti	rozlišuje západoevropskou, byzantsko-slovanskou a islámskou kulturní oblast a popíše jejich odlišnosti	- Byzantská říše - Islám - křížové výpravy
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	vyjmenuje a uvede do souvislostí nejdůležitější milníky v historii Velkomoravské říše a středověkého českého státu.	- Velkomoravská říše a středověký český stát a jejich vývoj a postavení v Evropě

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	reflektuje úlohu křesťanství a víry v životě středověké společnosti, symbiózu světské a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	<ul style="list-style-type: none"> - středověký člověk a jeho světového - dělení a struktura středověké společnosti - středověká církev a papežství
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	popíše rozdělení středověké společnosti a kulturu v období středověku	<ul style="list-style-type: none"> - románský sloh, gotika

Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	vysvětlí příčiny reformace a na konkrétních příkladech popíše renesanční kulturu	<ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus - reformace
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	posoudí husitské hnutí včetně jeho příčin a důsledků pro českou společnost	<ul style="list-style-type: none"> - doba husitská
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	uvede příčiny a význam zámořských objevů a cest	<ul style="list-style-type: none"> - zámořské objevy a počátky dobývání světa
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	popíše nejdůležitější milníky, které provázeli přechod od českého přemyslovského státu až k včlenění českých zemí do habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> - České země a Habsburská monarchie, Evropa v 15. až 18. století - baroko, osvícenství

Modernizace společnosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vysvětlí a popíše změny, kterými prošla evropská a česká společnost v období průmyslové revoluce a 19. století	- svět v 19. století
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	v základních rysech popíše Velkou francouzskou revoluci, její příčiny a důsledky	- Velká francouzská revoluce - Napoleonské války
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	objasní a časově a kontextuálně zařadí fenomén českého národního obrození	- České země v 19. století - národní obrození
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	seznamuje se s historií boje obyvatel všech evropských zemí za občanská práva; objasní nástup občanské společnosti v Evropě v 19. století a úlohu revolucí v tomto procesu	- Evropa v 19. století - národní hnutí velkých a malých národů, revoluce 19. století - politické proudy - přechod k občanské společnosti
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	pojmenuje základní politické proudy a jejich myšlenky	
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	vysvětlí příčiny a důsledky vědeckotechnické revoluce v 19. století; dokáže vysvětlit pojem kolonialismus a jeho význam	- svět v 19. století - kolonialismus - vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost

Moderní doba		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	uvede příklady negativních a pozitivních důsledků války.	- I. a II. světová válka - Evropa a svět ve 20. století
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	popíše klady a možné zápory a nástrahy v demokratickém státě	- komunismus, fašismus, nacismus, nacionalismus
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	na konkrétních příkladech vyjmenuje a popíše možné způsoby a důvody přechodu od demokracie k totalitě. Nastíní hlavní problémy nedemokratické vlády.	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	na příkladu nacistického Německa popíše negativní dopady a rasismu a antisemitismu a objasní důvody jejich nepřijatelnosti	- Německo a Evropa po první světové válce - otroctví a rasová segregace
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	popíše nejdůležitější události a jejich význam v dějinách Československa od jeho vzniku až po jeho zánik	- vznik, vývoj a zánik Československa v kontextu Evropských a světových událostí

Rozdělený a integrující svět

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa. Uvede příklady střetávání obou bloků.	vysvětlí politické rozdělení světa v souvislosti s výsledky II. světové války; objasní pojem studená válka a uvede příklady a důvody střetávání obou mocenských bloků	- svět, Evropa a Československo po II. světové válce - studená válka
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu; orientuje se v procesu vzniku a vývoje významných světových a evropských organizací a posoudí jejich význam	- svět a Československo po roce 1989 - rozdělení Československa a vznik ČR, účast v mezinárodních organizacích (EU, NATO...)
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	vysvětlí pojem země třetího světa, posoudí proces dekolonizace a jeho důsledky	- dekolonizace - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	vyjmenuje základní problémy současného světa a jejich kořeny	- svět po roce 1990 - problémy současnosti

6. 5. 8. 2 Vzdělávací obor Výchova k občanství

6. - 9. ročník

Člověk ve společnosti		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Z nabídky možných použití státních symbolů vybere ta správná,	- Státní symboly. - Stát jako mocenský suverén. - Symbol a jeho funkce

	Vyjmenuje příklady jiných symbolů používaných v jeho okolí Popíše, jaký vliv na nás mají státní symboly.	v kultuře.
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Porovná dva imaginární či skutečné projevy a rozezná, zdali se jedná o nacionalismus či vlastenectví. Popíše následky vandalismu pro společnost. Vyjmenuje možné příčiny vandalismu a vyjmenuje alternativy k vybraným formám vandalismu.	- Vzestup nacionalismu v 19. a 20. století - Nacionalismus dnes - Česká krajina, kultura - Konzervatismus
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Sám či ve skupině najde kulturní akci ve svém okolí a nabídne jí svým spolužákům.	- Místní kulturní programy (fyzické i online) - Povolání pořadatele kulturních akcí
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Vybere si skutečnou reklamu či jiný propagační prospekt a najde v něm vybrané manipulační techniky. Diskutuje etiku ovlivňování lidí.	- Manipulační techniky. - Vzdělávání dospělých. - Informační kampaně. - Válečná propaganda. - Propaganda dnes. - Marketing a reklama.
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	V modelových situacích prokáže schopnost nenásilně vyřešit konfliktní situaci: a) napadení jiné osoby, b) napadení vlastní osoby, c) názorový nesoulad s blízkou osobou, d) střet zájmů s jinou osobou.	- Modelové konfliktní situace. - Branné cvičení, stezky odvahy, překážkové dráhy, střelba zbraní a maskování se v terénu. - Neevropské kultury (muslimské země, hinduistické země, budhistické země, primitivní kmeny).
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Navštíví zázemí minority žijící v jeho okolí a následně ve škole diskutuje o návštěvě.	- Pojem tolerance a netolerance. - Pojmy rasismu, xenofobie a rasové nesnášenlivosti. - Rozlišení My / Oni.
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	Projde zkušeností testující jeho fyzické i duševní hranice.	

zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti	Vysvětlí, co znamená pojem tolerance a netolerance. Diskutuje o mezích tolerance. Prezentuje, či napíše pojednání o jiné neevropské kultuře.	
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Aktivně, přímo či nepřímo spolupracuje se spolužáky na zadaném projektu Zhodnotí na modelových situacích přínos dělby práce	- Neolitická revoluce a uvolnění pracovních sil - Příběh jedné tužky (https://www.mises.cz/clanky/ja-tuzka-10.aspx)

Člověk jako jedinec		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Vypracuje osobností test a porovná je se svými dosavadními zájmy. Na základě výsledků osobnostního dotazníku si připraví týdenní plán, kde se zaměří na činnosti rozvíjející jeho osobní kvality. Zhodnotí tuto činnost a své výsledky prezentuje skupině.	<ul style="list-style-type: none"> - Osobnostní dotazníky a testy - Osobnostní taxonomie - Rysy osobnosti - Sebepřekonání a jeho význam pro život - Příběhy lidí, kteří riskovali své životy pro ostatní - Příběhy lidí, kteří pracovali na své osobnosti či na osobnostech jiných (skautská hnutí, náboženské postavy, hrdinové odboje II. Světové války).
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Vypíše své negativní osobnostní rysy. Na základě výpisu se měsíc snaží o eliminaci těchto rysů a jejich nahrazení pozitivními vlastnostmi. Napíše o tom zprávu, či prezentuje skupině.	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		

Stát a hospodářství		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	dodržuje pravidla školy týkající se vlastnictví. ve svých pracích používá platné úpravy autorského práva (cituje, udává zdroj, autora, respektuje požadavky autora k dílu).	- Majetek a vlastnictví - Severoindiánský pohled: půda nepatří k nikomu - „Osobně“ jako primitivní forma vlastnictví. - Funkce peněz a moderní peníze - Historie peněz
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	aktivně se podílí na hospodaření své koleje.	- Rozpočet, pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje. - Údaje o hospodaření států. - Údaje o rozpočtu českého státu. - Údaje o rozpočtu školy - Bankovní a pojistný systém - Banky v okolí školy a jejich odlišnosti - Půjčky, spoření, leasing. - Trh a jeho historie. - Tvorba ceny, konkurence. - Daně.
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	v praxi použije placení kartou. vysvětlí rozdíl mezi debetní a kreditní kartou.	- Podnikání, živnosti, firma. - Známí podnikatelé a jejich příběhy. - Výrobní, obchodní a služební sektory ekonomiky. - Podíl lidí pracujících ve jednotlivých sektorech ekonomiky.
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	sám / sama si zařídí odpovídající cestovní pojištění na školní výlet. vysvětlí funkci banky. navštíví banku.	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uspoří za půl roku 10 % ze svého obvyklého příjmu. zhodnotí možné využití úspor.	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu,	aktivně se účastní přípravy školního jarmarku a všech jeho fi-	

objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	nančních náležitostí. uvede příklad inflace.	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	vyjmenuje druhy daní. zúčastní se debaty o problému rozdělení veřejných financí. uvede příklady příspěvků státu, které se ho týkají.	
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	vyjmenuje tři příklady výrobní firmy a popíše jejich produkty. vyjmenuje tři příklady obchodní firmy a popíše jejich činnost. vyjmenuje tři příklady firmy ze sektoru služeb a popíše její služby. napíše či vypráví příběh ve kterém je propojena činnost výrobní, obchodní a služební firmy.	

Stát a právo		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	podle znaků dělby moci přiřadí správnou formu státu.	- Formy státního zřízení a anarchismus. - Magna charta v Anglii - Velká francouzská revoluce. - Aristotelovo rozdělení forem státu.
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	správně přiřadí k formám státní moci (poslanecká sněmovna, senát, vláda, prezident) jejich funkce. zná jméno současného místního starosty / starostky.	- Internetové stránky a jiné materiály města Jihlavy - Komunistický a nacistický režim. - Demokracie v Řecku, v ČSR a v ČR dnes. - Příběhy ze sousedství.

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	popíše či napíše (či jinak ztvární) dva dny v životě člověka, jeden v demokratickém systému, druhý v totalitním systému. alespoň jednou se zúčastní školního shromáždění.	- Simulace voleb.
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	na modelovém případě zvolí svého názorového zastupitele.	
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	na modelovém příkladě reklamuje špatné zboží. uvede příklad oprávněného a neoprávněného zájmu. uvede příklady porušování základních práv a svobod.	- Základní listina práv a svobod. - Dokumenty Jeden svět a Člověk v tísni. - Občanský zákoník. - Manželství a registrované partnerství.
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	vyjmenuje základní právní úpravy pracovního vztahu, manželství a vlastnictví. popíše (či jinak ztvární), jak by mohlo vypadat manželství, práce a vlastnictví bez místní právní úpravy.	- T. Hobbes – Leviathan - Pojem bezpráví. - Mafie a nelegální spolky. - Práce za dob začínajícího kapitalismu, práce za feudalismu, práce za socialismu. - Exkurze na policii. - Detektivní kanceláře, jednotky rychlého nasazení.
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	jedná podle ustanovení smluv podepsaných v rámci projektu, či samorostu. jedná podle přepravní smlouvy ve veřejném prostředku.	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při	znázorní, či jinak ztvární příběh, kde popíše cestu od spáchání trestního činu, po sankci za něj a	

postihování trestných činů	život pachatele poté.	
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešpek a trestný čin, uvede jejich příklady	vyjmenuje tři druhy trestných činů. vyjmenuje tři druhy přešpeků.	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	aktivně diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání,	

Mezinárodní vztahy. Globální svět		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	vyjmenuje tři projekty ze svého okolí financované EU. popíše, co znamenají čtyři svobody. vysvětlí, z jakého důvodu byla založena EU.	<ul style="list-style-type: none"> - Evropská integrace: podstata, význam, výhody a historie. - Evropská unie a ČR, oslabování suverenity státu. - Mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická, bezpečnostní). - Přeshraniční projekty. - OSN, NATO, EU. - Sub-organizace OSN: UNICEF, UNESCO.
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	vyjmenuje tři mezinárodní organizace jejich členem je ČR a vysvětlí jejich hlavní funkci. zná alespoň jednu historickou událost, kde byla spolupráce mezi státy výhodnou.	
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	ve svém okolí najde a analyzuje projev globalizace a zhodnotí jeho důsledky.	<ul style="list-style-type: none"> - Globalizace: projevy, klady, zápory, pojetí - Fotografie Země z Měsíce - Významné globální problémy (klimatická změna, nelegální migrace, obchodní války, jaderné zbraně, růst obyvatelstva, degradace půdy) a jejich možné řešení. - Globální kultura vs. Lidové umění. - Mezinárodní terorismus - Události 11. září 2001 a reak-
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	ve svém okolí najde a analyzuje místní problém a vypracuje postup na jeho možné řešení.	
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení glo-		

<p>bádných problémů na lokální úrovni – v obci, re- gionu</p>		<p>ce světa na ně. - Dějiny kolonialismu a reakce místních lidí na něj.</p>
<p>VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způ- sobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>popíše či ztvární postup ozbroje- ných sil ČR při a) napadnutí ČR vojsky anebo b) při teroristickém útoku, tak aby odpovídal skutečnosti. vyjmenuje jednu teroristickou mezinárodní organizaci a popíše její cíle.</p>	<p>- Ozbrojené složky ČR. - Postupy při napadení státu či jiné země NATO.</p>

6. 5. 9 Vzdělávací oblast Člověk a příroda

6. 5. 9. 1 Vzdělávací obor Fyzika

2. stupeň 6. - 9. ročník

Látky a tělesa		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- experimentální poznání základních měřidel a jejich využití v praxi
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- pohled do mikrosvěta a jeho užití v běžné praxi (difuze,...) - zkoumání přístrojů využívajících tepelnou roztažnost
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- experimentální osvojení si pojmu hustota látky a jeho propojení s mikrosvětem
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	

Pohyb těles; síly		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- pozorování pohybů ve světě a jejich zaznamenání
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- experimentální osvojení pojmu rychlost a jeho propojení s časem a dráhou
F-9-2-03 změří velikost působící síly	změří velikost působící síly	- Newtonovy zákony
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- experimentální objevování různých druhů sil, jejich specifika a užití ve světě (třecí, tlaková,...)
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles	využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jed-	- zkoumání hmotnosti a propojení s gravitací, užití v praxi - měřidla síly a

při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	noduchých situacích	hmotnosti
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	

Mechanické vlastnosti tekutin		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- zkoumání chování těles ve vodě - přemýšlení nad atmosférou - přemýšlení nad tlakem ve vodě (hloubka a hustota vody) a kapalinách obecně (olej, krev,...)
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- zkoumání hydraulického zařízení a propojení s praxí

Energie		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	- měření vlastního výkonu - osvojení si pojmu práce ve fyzikální světě
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- zkoumání výkonu různých zařízení, i svépomocí výrobných
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- experimentální aplikace kalorimetrická rovnice - zkoumání forem energie v běžném prostředí
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- zkoumání různých skupenství, zkoumání změny skupenství jedné látky a jak to využít v běžném životě
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- exkurze v elektrár-

		ně, diskuze nad různými zdroji energie pro lidstvo
--	--	--

Zvukové děje		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- experimenty zaměřené na pochopení podstaty zvuku - zkoumání vlnění v přírodě a hledání jak ho využít pro život
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	

Elektromagnetické a světelné děje		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- zkoumání jednoduchých elektrických zařízení, se kterými se můžeme setkat běžně doma - návrh a experimentální realizace jednoduchého elektrického obvodu - zkoumání vlastností elektřiny v kontextu přírody - hledání elektromotorů v domácnosti, jejich zkoumání a diskuze nad výhodami a aplikací ve světě
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	
F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu	zapojí správně polovodičovou diodu	
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve	

rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	
--	--	--

Vesmír		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- pozorování noční oblohy - studium naší sluneční soustavy, vlastností jednotlivých planet a slunce, zkoumání výjimečnosti Země
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	

6. 5. 9. 2 Vzdělávací obor: Chemie

8. - 9. ročník

Pozorování, pokus a bezpečnost práce		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Orientuje se v pojmech vlastnost, látka, rozliší chemické vlastnosti od fyzikálních	Vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Bezpečně zachází s běžně dostupnými chemikáliemi, rozumí značkám o nebezpečnosti - ať už na obalech či zařízeních	Nebezpečnost chemických látek Výstražné symboly
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Umí říct základní pravidla při chemické havárii, modelově si vyzkouší, co vše je třeba zvládnout a vědět, nastane-li situace s únikem nebezpečných látek	Pravidla pro chování při chemické havárii

Směsi

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	umí vysvětlit rozdíl mezi směsí a čistou chemickou látkou, umí vytvořit jednoduchou směs z běžných kuchyňských surovin	Filtrace Krystalizace Destilace Chromatografie Roztoky, suspenze, emulze
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Seznámí se s možností výpočtů složení roztoků, umí připravit roztok a ovlivňovat rozpustnost teplotou	Rozpouštění látek Základní chemické výpočty
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek		Skupenství
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Prakticky umí navrhnout venku v terénu jednoduchý filtr pro vyčištění bahnité vody. Umí jednoduchou filtraci v kuchyňském prostředí.	Oddělování složek směsí
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Rozliší druhy vod podle vzniku, původu a podle využití	Voda
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Rozumí pojmu hygiena prostředí a hygiena práce. umí nakreslit schéma oběhu vody ve městě, v průmyslové továrně, v domácnosti. Umí navrhnout prevenci znečištění i návrhy na řešení již znečištěné vody. ví, kde a jak se pro město získává pitná voda.	Voda - koloběh Vzduch – složení atmosféry

Částicové složení látek a chemické prvky		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Na pomůcce sestaví model atomu a molekuly.	Atom Molekula Chemická vazba
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Rozliší prvek a sloučeninu, orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, umí značky a názvy nejběžnějších prvků. Velmi jednoduchým způsobem vysvětlí periodický zákon. Chápe, proč některé prvky mají společné vlastnosti.	Prvek/Sloučenina Periodická tabulka Kovy/Nekovy Nejvíce zastoupené prvky na Zemi
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti		

Chemické reakce		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využití	Umí prakticky využívat energii chemických reakcí a jejich produkty.	Chemické reakce Chemické rovnice Kyseliny a zásady Měření kyselosti a zásaditosti roztoků
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Rozlišuje kyseliny a zásady, orientuje se na stupnici pH a umí provést jednoduchou neutralizaci.	
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozumí slovu katalyzátor a umí uvést alespoň dva příklady.	Katalyzátory Enzymy

Anorganické sloučeniny		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Znalosti o vlastnostech látek dokáže využít v běžném životě včetně ochrany životního prostředí a v oblasti podpory zdravého životního stylu.	Oxidy – seznámení s názvoslovím a tvorbou vzorců Oxid uhličitý Hydroxidy Halogenidy Sulfidy
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Umí vysvětlit vznik kyselých dešťů a jejich vliv na smrkové lesy. Zná opatření, kterými je možné vzniku předcházet.	Oxid siřičitý
H-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Rozumí významu pH, umí změřit indikátorovým papírkem a rozumí pojmu neutralizace. Umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.	Kyseliny – měření kyselosti Neutralizace První pomoc při kontaktu s žíravinou

Organické sloučeniny		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použítí	Umí vysvětlit princip uhlovodíků, vznik, odvozené vlastnosti	Uhlík Uhlík a vodík Vazba uhlíků a názvoslovím Aromatické uhlovodíky
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Dovede vyjmenovat fosilní paliva, zná jejich vznik i vliv na životní prostředí. rozumí co je ropná rafinérie a jaké všechny produkty při zpracování ropy vznikají.	Fosilní paliva
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použítí	Umí pojmenovat několik základních derivátů uhlovodíků podle jejich charakteristické skupiny. Zná u nich zdroj, vlastnosti a běžné použití.	Princip vzniku derivátu Halogenderiváty uhlovodíků Dusíkaté deriváty Alkoholy Vícesytné alkoholy Kyslíkaté deriváty Karboxylové kyseliny Estery Soli karboxylových kyselin
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tukách, sacharidech	Umí vysvětlit princip fotosyntézy, vstupy a výstupy, vliv fotosyntézy na celkovou biomasu Země. Umí nakreslit schéma dalšího toku fixované sluneční energie v rostlinách.	Fotosyntéza Tvorba biomasy
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		Světelná fáze fotosyntézy
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Rozumí, co jsou základní stavební látky živých organismů a jaké chemické děje probíhají při metabolismu. Zná zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů a minerálů pro zdravé fungování svého těla.	Stavební látky rostlin a živočichů Metabolismus

Chemie a společnost		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Umí vysvětlit, co je to pojem "trvale udržitelný rozvoj" a umí ho dát do souvislosti s materiálovými toky v našem	Člověk a příroda Člověk a životní prostředí Alternativní zdroje energie

	hospodářství. Umí popsat nejbližší možné technologie, které nahrazují plýtvání prvotními surovinami.	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zná různé druhy hasících přístrojů, zná různé možné příčiny vzniku požáru.	Hasicí přístroje - přehled
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Umí napsat úvahu o chemizaci prostředí a uvést různé zdroje (bodové i celoplošné) znečištění. Umí popsat i rámcový vliv na přírodu a člověka. Rozumí chemickému vlivu léčiv a návykových látek na lidské tělo.	Chemie v zemědělství Chemie v průmyslu Chemie v domácnosti Chemie v potravinách Chemie v léčích Návykové látky

6. 5. 9.3 Vzdělávací obor: Biologie

6. - 9. ročník

Obecná biologie a genetika		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- život na Zemi
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- stavba buňky (rostlinná, živočišná, bakteriální)
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- orgánové soustavy rostlin a živočichů
P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- taxonomie živočichů
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- význam mikroorganismů pro člověka - vliv prostředí na

jeho význam z hlediska dědičnosti		utváření organismů - základy dědičnosti
P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- význam mikroorganismů pro člověka - infekční nemoci: způsoby šíření a prevence

Biologie hub		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-2-01 rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby a lišejníky: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka
P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	
P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	

Biologie rostlin		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- bezcévné rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka - cévnaté rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	
P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	

jich využití při pěstování rostlin		
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	

Biologie živočichů		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- živočichové: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka: - bezobratlí vyjma hmyzu - hmyz - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	

Biologie člověka		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí je-	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- stavba lidského těla - orgánové soustavy

jich vztahy		
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- prenatální a postnatální vývoj člověka
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Umí doporučit zdravou životosprávu. Sám ji umí realizovat.	- běžné nemoci a postupy jejich léčby - životospráva
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- první pomoc zážitkem

Neživá příroda		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- sféry Země - život na Zemi
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- základní příklady nerostů a hornin
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- endogenní a exogenní procesy v litosféře - koloběh vody
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- půdy
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- geologické éry
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich do-	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich do-	- ekosystémy - průzkum českých ekosystémů - podnebí a počasí

řádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	provodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- živelné katastrofy - biomy světa
---	--	---------------------------------------

Základy ekologie		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> - biomy světa - průzkum českých ekosystémů - klíčové druhy a jejich vliv na globální ekosystém - člověk a životní prostředí
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	

Praktické poznávání přírody		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	ovládá tábornické dovednosti potřebné pro pobyt v přírodě; uplatňuje zásady bezpečnosti ve styku s živočichy zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní	<ul style="list-style-type: none"> - tábornické dovednosti - bezpečný pobyt v přírodě
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

6. 5. 9. 4 Vzdělávací obor: Zeměpis

6. - 9. ročník

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientuje se v terénu podle mapy, vyhodnotí způsob a možnosti pohybu podle údajů v mapě, připraví jednoduchý plán s vyznačením relevantních geografických bodů. Umí podle vrstevnic spočítat aktuální nadmořskou výšku.	- práce s mapou - tvorba schematických map - orientace v terénu
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	při pohybu v krajině se chová přiměřeně bezpečně v závislosti na povaze situace a prostředí.	- pravidla pohybu v terénu - chování při nebezpečí a živelných pohromách

Česká republika		
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	popíše specifika regionu, ve kterém žije	- místní region a jeho specifika
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	uvede odpovídající příklady popisující postavení města Jihlavy ve srovnání s ostatními městy ČR a ve světě; rozlišuje regionální územní členění ČR v politickém a geografickém smyslu	- politický a hospodářský zeměpis ČR v evropském a světovém kontextu - přírodní poměry a zdroje - průmysl - obyvatelstvo a sídelní poměry
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	vnímá přírodní poměry, zdroje, hospodářský a politický potenciál ČR, jako specifické faktory, které porovná vůči vybraným státům světa a Evropy	- regiony České republiky
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	popíše specifika hlavní jádrové a periferní oblasti, uvede příklady a lokalizuje je na mapě; obhájí smysluplnost takového členění	
Z-9-6-05 uvádí příklady	posoudí postavení ČR v kontextu členství	- ČR jako součást

účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	v různých mezinárodních organizacích; použije argumenty pro zdůvodnění míry významu členství v některých z nich	světového dění v geopolitickém kontextu
---	---	---

Životní prostředí		
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce různých krajín. Pomocí Vénových diagramů umí porovnat krajiny ve svém okolí (pole, louka, les, park, zahrada).	- krajina jako přirozená součást ekosystému - typy krajín - výhody a limity definice typů krajín jako umělého konstruktů
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	uvědne konkrétní příklady krajinných složek a prvků a dokáže popsat prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Rozumí klimadiagramu a dokáže ho sestavit na základě podkladů pro různé biomy.	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	pojmenuje hlavní problémy ve vztahu chování člověka k životnímu prostředí a jejich dopady na svět. Navštíví nějaké chráněné území ve svém okrese. Navštíví CHKO, navštíví Národní park a vysvětlí důvod ochrany.	- přírodní katastrofy - přirozené přírodní procesy při modelaci krajiny - změna klimatu - trvale udržitelný rozvoj - ochrana přírody - ekologické a environmentální problémy lidstva

Společenské a hospodářské prostředí		
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	na demografické úrovni porovná vybrané regiony světa a popíše jejich specifika; na vybraných příkladech demonstruje kulturní, sociální a hospodářské odlišnosti jako možný zdroj konfliktů anebo příležitostí v globalizovaném světě. Vytvoří referát o nějaké jiné kultuře.	- demografie Evropy a světa - obyvatelstvo světa
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí různé podmínky mající vliv na znaky, vznik, vývoj a zánik lidských sídel. Popíše rozdíly mezi venkovem a městem.	- geografie sídel - urbanizace, suburbanizace - aglomerace - sídelní poměry sou-

		časného světa
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	dovede posoudit hlavní úlohu hospodářství a rozdělí hospodářství na sektory a objasní jejich význam; na mapě světa lokalizuje nejdůležitější hospodářské, průmyslové a zemědělské oblasti a pojmenuje hlavní faktory, určující jejich rozmístění. Přečte článek týkající se futurologického náhledu na život za 50 let.	- práce s mapou světa - bohatství států - surovinová základna a hospodářská aktivita jako zdroj moci - světové hospodářství
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	na základě vybraných znaků porovná dané státy a určí jejich hlavní specifika. Formou hry o výběru státu, ve kterém by chtěl žít, zhodnotí geopolitické souvislosti.	- silní, slabí a ti ostatní - geopolitické a hospodářské rozložení světa
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	na mapě světa lokalizuje nejdůležitější geopolitické problémy a zběžně popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky	- práce s mapou světa - vybrané aktuální světové politické, společenské, a hospodářské otázky a procesy

Regiony světa		
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	posoudí přírodní, sociální, historické a politické důvody jako součásti procesu vymezování světových regionů v průběhu času a v současnosti	- mapa světa - nejdůležitější regiony a způsob a smysl jejich vymezení
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a důležité geografické celky a podle zvolených kritérií je porovnává; vysvětlí pojmy rozvojová jádra a periferní zóny	- fyzická geografie světa, - oceány, světadíly a důležité geografické celky
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (mode-	posoudí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- politicky a hospodářsky významné státy jednotlivých světadílů - vybraná specifika jednotlivých světadílů a oblastí svět

lových) států		
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	posoudí vývoj vybraných regionů v historickém a přírodním kontextu, na základě vlastních argumentů odhaduje možný budoucí vývoj v nich	- vybrané světové regiony v kontextu změn, které v nich nastaly, nastávají a mohou nastat

Přírodní obraz Země		
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet; vysvětlí pojmy: planeta, hvězda, měsíc; popíše základní odlišnosti Země od ostatních planet naší sluneční soustavy	- sluneční soustava - Země z globálního pohledu jako součást vesmíru
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země pro život, vnímá pohyby země jako důsledek obecných fyzikálních jevů	- tvar, velikost a pohyby Země - časová pásma, datová hranice - geografické pásy, geografická pásma - výšková pásma
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	rozliší a na příkladech ukáže různé tvary zemského povrchu, posoudí význam takového členění, vnímá přírodní sféru jako jeden celek se vzájemně propojenými složkami. Orientuje se v geologické mapě a vytvoří schematickou geomorfologickou mapu vybraného území.	- druhy zemského povrchu, přírodní prostředí jako nedělitelný celek - krajinná sféra
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	vnímá a na příkladech dokáže odlišit samovolné přírodní procesy a přírodní procesy podmíněné člověkem; posoudí jejich vliv na přírodu a společnost. Vysvětlí/předvede na modelu, jak vzniká zvětrávání a eroze.	- endogenní a exogenní přírodní procesy - vliv člověka na změny přírody krajiny a možné důsledky

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	dokáže nalézt a přiměřeně zhodnotit vybrané informace při práci s mapou a dalšími informačními zdroji	- geografická kartografie a topografie - práce s mapou a informačními zdroji - zpracování, analýza, hodnocení a prezentace získaných informací
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a	vysvětlí a dokáže použít základní geografické, topografické a kartografické pojmy. Vytvoří vlastní schematickou mapu města	- globus - měřítko - zeměpisná síť,

kartografickou terminologií	se svou legendou. Srovná s historickou mapou v muzeu.	poledníky, rovnoběžky
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	vyhodnotí jednotlivé geografické objekty jako podstatné či nepodstatné pro orientaci v neznámé krajině a zdůvodní své hodnocení	- zeměpisné souřadnice - určování polohy
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	přiměřeně využívá schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů	

Svět v souvislostech

1. - 9. ročník

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Při častém pobytu v přírodě žáci od prvních ročníků poznávají přírodu všemi smysly, při práci na multidisciplinárních projektech se učí vyhledávat a kriticky hodnotit informace. Během studia reflektují vlastní způsob učení, mají možnost výběru z různých metod učení, jsou vedeni k autonomii v poznávacím procesu.

Sebepoznání a sebepojetí

Žáci se učí jak ve skupinách věkově blízkých dětí, tak ve věkově smíšených skupinách, dostávají se tak do rozličných sociálních interakcí. Využíváme principy zážitkové pedagogiky pro sebepoznání žáků i pro rozvoj dobrých vztahů. Žáci se učí reflektovat svoji práci i svoje interakce s druhými lidmi.

Seberegulace a sebeorganizace

Žáci mají příležitost vybírat si, jakému tematickému celku se budou věnovat. Při samostatné či skupinové práci na projektu se učí plánovat, dosahovat dílčích cílů a hodnotit výstupy svojí práce.

Psychohygienu

Žáci a průvodci společně plánují práci a učí se spolu komunikovat tak, aby vytvářeli bezpečné prostředí a předcházeli zbytečným stresovým situacím. Dbáme také na střídání práce a odpočinku, střídání různých druhů činností. Žáci se tak principy psychohygieny učí v praxi. Zároveň do výuky zařazujeme práci na konkrétních dovednostech potřebných při zvládnání stresových situací.

Kreativita

Při práci na multidisciplinárních projektech mají žáci velkou možnost přinášet vlastní nápady, posuzovat jejich možnosti naplnění a přenášet je do reality. Zároveň zařazujeme hry a aktivity na rozvoj tvořivosti.

Poznávání lidí

Žáci mají možnost skupinové práce jak ve věkově homogenních, tak v heterogenních skupinách. Reflektují společnou práci.

Mezilidské vztahy

Při společné práci na projektech i při specifickém použití metod zážitkové pedagogiky ve škole i při výjezdech zařazujeme aktivity a hry zaměřené na vztahy mezi dětmi. Podporujeme společnou práci, vzájemnou pomoc a vrstevnické učení.

Komunikace

Efektivní, asertivní, nenásilné komunikaci se věnujeme napříč všemi vzdělávacími oblastmi - hlavně praktickým používáním při běžných denních situacích či při reflexi proběhlých aktivit. Zároveň se děti setkávají i s různými technikami a cvičením na rozvoj různých aspektů mezilidské komunikace.

Kooperace a kompetice

Při projektové výuce žáci spolupracují ve skupinách, učí se přinášet vlastní nápady, respektovat názory druhých, navazovat na myšlenky spolužáků. Reflektují svoji roli ve skupině.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Žáci směřují ke studijní a pracovní autonomii a k tomu, aby byli schopni reagovat na problémy vzniklé při společné či individuální práci. Průvodci jim vytvářejí bezpečné prostředí a nabízejí jim pomoc tak, aby míra zodpovědnosti kladená na žáka odpovídala jeho možnostem a nabízela mu možnost adekvátního seberozvoje.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Ve škole je prostor pro reflexi a analýzu vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich uplatňování v mezilidských situacích. Klademe větší důraz na společnou práci než na soutěživost a srovnávání dětí a rozvíjíme tak pomáhající a prosociální chování.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Žáci se zapojují do samosprávy školy, mají možnost ovlivnit život ve škole. Při práci na projektech interagují se správními orgány a ovlivňují život místní komunity.

Občan, občanská společnost a stát

Žáci reflektují základní principy demokratického společenského systému i jiných společenských uspořádání, znají základní lidská práva a přemýšlí o jejich uplatňování ve vztahu k sobě, spolužákům i dalším členům společnosti.

Formy participace občanů v politickém životě

Žáci se úměrně věku učí podílet na veřejném životě, aktivně ovlivňují svoje nejbližší okolí. Seznamují se s volebním systémem a s možnostmi zapojení lidí do společenských organizací a hnutí.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Při řešení konfliktů a problémů v životě školy se žáci učí používat demokratické principy. Seznamují se s principy demokracie jako protiváhy diktatury a anarchie.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Žáci se dozívají informace o evropských zemích při reflexi vlastních zážitků z cestování či na společných výjezdech.

Objevujeme Evropu a svět

Žáci zkoumají životní styl v různých státech Evropy a ve světě prostřednictvím vlastních cestovatelských zážitků i prostřednictvím internetu a sociálních sítí.

Jsme Evropané

Při výuce historie se seznamujeme s klíčovými mezníky evropské historie, zkoumáme přínosy a problémy evropské integrace.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Při zkoumání historického vývoje i současného života ve společnosti se žáci učí vnímat jedinečnost každého člověka, poznávají kulturní zakotvení a zvláštnosti různých etnik.

Lidské vztahy

Při společné práci ve věkově smíšených i homogenních skupinách se žáci učí spolupracovat, vžít se do role druhého, zapojit do společného díla všechny děti s různými schopnostmi, názory, či pocházející z odlišného kulturního prostředí.

Etnický původ

Při práci na multidisciplinárních projektech se žáci seznamují s odlišností etnických skupin a kultur, s postavením národnostních menšin. Poznávají rovnocennost různých kultur a potřebu vzájemného respektu. Učí se rozeznat projevy rasové nesnášenlivosti.

Multikulturalita

Poznáváním specifik různých kultur současného světa a komunikací s příslušníky odlišných socio-kulturních skupin žáci přijímají multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování.

Princip sociálního smíru a solidarity

Tím, že řeší při skupinové práci projekty, které přispívají k pozitivním změnám v místě a v sociální skupině, kde žijí, získávají žáci sebedůvěru v tom, že mohou ovlivňovat věci kolem sebe. Mohou se snažit přispět k odstranění předsudků a diskriminace a přispívat k nekonfliktnímu životu v multikulturní společnosti.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Při práci v projektech žáci poznávají komplexní ekosystémy jak v okolí školy, tak v různých přírodních krajinách na výjezdech. Zkoumají vztahy a souvislosti mezi jednotlivými částmi ekosystémů.

Základní podmínky života

Při častých pobytech v přírodě si žáci uvědomují sepětí člověka s přírodou a svoji závislost na základních přírodních podmínkách.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Žáci si uvědomují hodnotu přírody, jsou schopni posoudit různé aspekty vlivu člověka na stav planety Země.

Vztah člověka k prostředí

Přemýšlíme o životním cyklu výrobků, které používáme, o původu potravin, které jíme. Žáci se věnují tomu, jak se k přírodě šetrně chovat. Mají povědomí o různých ekologických problémech a o možnostech jejich řešení.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Žáci se učí analyzovat mediální sdělení, vnímat ho kriticky.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Žáci se učí kriticky posuzovat mediální sdělení, učí se odlišit sdělení ovlivněné představami a předsudky od sdělení vycházející ze znalosti problematiky.

Stavba mediálních sdělení

Žáci analyzují mediální sdělení, rozeznávají principy používané při sestavování zpravodajství.

Vnímání autora mediálních sdělení

Při analýze mediovaného sdělení se žáci učí rozeznávat postoje a názory autora, vyjádření hodnocení, manipulativní prvky.

Fungování a vliv médií ve společnosti

Při práci na projektech týkajících se problémů ve společnosti žáci kriticky hodnotí vliv médií.

Tvorba mediálního sdělení

Výstupy z projektů žáci prezentují nejrůznějšími mediálními prostředky jak pro komunitu lidí spojenou se školou, tak pro širší publikum.

Práce v realizačním týmu

Žáci se zapojují do věkově smíšených realizačních týmů, v kterých prezentují výsledky svých bádání v projektech prostřednictvím různých mediálních sdělení.

6.6 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem, které se projevují i v oblasti sportu – například smysl fair play. Předmět směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a na druhé straně k poznávání konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek žáků z pohybu. Žáci jsou vedeni k vědomí nutnosti pohybu pro zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

1. stupeň

V průběhu vyučování na prvním stupni zařazujeme dle únavy žáků krátké rozhýbání těla. Učí se správně držet tělo, kolektivním hrám a dodržovat pravidla vybraných her. Seznamujeme žáky s různými funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitek) a možnostmi zvyšování jejich fyzické zdatnosti a odolnosti. Součástí obsahu výuky na prvním stupni je základní výuka plavání, která je realizována v minimálním rozsahu 40 vyučovacích hodin.

2. stupeň

Výuka Tělesné výchovy na 2. stupni se zaměřuje na udržení fyzické zdatnosti, podpory principu fair play a schopnosti spolupráce. Klademe důraz na tělesný pohyb jako nástroj psychohygieny a prostředek prevence sociálně patologických jevů a nástroj zvýšení fyzického zdraví.

Týdenní hodinová dotace vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tato:

1. stupeň základní školy (1. – 5. třída): 2 hodiny

2. stupeň základní školy (6. – 9. třída): 2 hodiny

Výuka se uskutečňuje v tělocvičně nebo venku – hřiště, volný terén.

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:

- Poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj.
- Prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou.

Průvodce:

- Představuje široké spektrum pohybových aktivit.
- Nabízí tělesnou výchovu jako nástroj psychohygieny.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- Řeší, co je zdraví prospěšné a problémové situace ve hře.
- Promýšlí strategii hry.

Průvodce:

- Vytváří žákovi problémové situace, vede ho k jejich řešení.
- Podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Učí žáky vyrovnat se s prohrou.

Kompetence komunikativní

Žák:

- Učí se správně vyjadřovat v daných termínech Tělesné výchovy.
- Komunikuje slušně se spoluhráči.
- Podporuje u sebe i druhých, zdraví, fyzickou a duševní pohodu.

Průvodce:

- Dbá o slušnou mluvu při sportu a v rámci možností při kolektivních hrách.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- Upevňuje zdravé mezilidské vztahy při kolektivní hře.

Průvodce:

- Učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vztahy.

Kompetence občanské

Žák:

- Dodržuje pravidla chování ve škole.

- Zúčastňuje se zdravotně prospěšných aktivit.

Průvodce:

- Nabízí žákům příležitosti ke sportu, motivujeme je ke zdravému pohybu.

Kompetence pracovní

Žák:

- Dodržuje bezpečnostní zásady při cvičení v tělocvičně při všech činnostech.

Průvodce:

- Důsledně učí žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Tělesná výchova 1. - 3. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Správné držení těla	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
Korekce držení těla	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
Rozvoj obratnosti, rychlosti, síly, vytrvalosti a dynamiky přiměřeně svému věku a dispozicím	Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
Rozvoj obratnosti, rychlosti, síly, vytrvalosti a dynamiky přiměřeně svému věku a dispozicím	Je seznámen s různými

cím	funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitky)
Specifikum pohybu ve školní budově	Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Pravidla vybraných individuálních a kolektivních sportů	Praktikuje vybrané individuální a kolektivní sporty; zná a respektuje jejich pravidla
Hry v přírodě	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých venkovních sportů a her
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Je seznámen s různými funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitky)
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutě-	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých venkovních sportů a her

žích	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládnutí stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice
- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládnutí soutěže

Tělesná výchova 4. - 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní

- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Správné držení těla	Vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života
Korekce držení těla	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici
Korektivní cvičení	Zná korektivní cvičení při fyzickém oslabení nebo jednostranné zátěži
Pohybové hry	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
Kreativita a samostatnost v pohybových hrách	Vytváří varianty osvojených pohybových her
První pomoc při sportovních úrazech	Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
Pravidla vybraných individuálních a kolektivních sportů	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
Názvosloví TV	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
Nástroje měření výkonu	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
Zdroje informací o pohybových činnostech	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
Vlastní zdravotní kondice, typy zdravotního oslabení	Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Vytváří varianty osvojených pohybových her
	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním	Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plave ve vodě na své individuální úrovni zvládnutí, běžné vodní prostředí není pro dítě nebezpečným prostředím.
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Umí plavat libovolnou plaveckou technikou tak, že se dokáže dostat bezpečně ke břehu v běžném plaveckém prostředí, umí volat o pomoc, zná pravidla bezpečnosti při zachraňování tonoucího.
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládnání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládnání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

Tělesná výchova 6. - 7. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Cviky na podporu fyzické kondice	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti
Taktika a kooperace ve sportu	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
Olympismus – olympijská charta	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
Fair play	Hraje fair play
Organizace jednoduchých turnajů, závodů, turistických akcí na úrovni školy	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni

	školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
Zpracování měřených data a informací o pohybových aktivitách	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
Nástroje měření výkonu	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
	Hraje fair play
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

Tělesná výchova 8. - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Drogy a jiné škodliviny, sportovní etika	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
Práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
Pravidla různých sportů	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
Bezpečné chování, prevence vzniku úrazu	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
Pozitivní vztah k pohybu, organizace vlastního sportovního využití	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
Rozcvičení, příprava na pohybovou aktivitu, individuální míra zatížení svalů	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
Sebehodnocení ve vztahu k pohybové akti-	Posoudí provedení osvojované pohybové

vitě, práce s chybou, korekce pohybu	činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
Názvosloví sportu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
Kontraindikace a zdravotní oslabení, vlastní kondice	Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládnání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládnání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

3 7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1 Způsoby hodnocení

Průběžné ústní hodnocení a vzájemná zpětná vazba

Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní zpětné vazby mezi průvodcem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný - zpětnou vazbu poskytuje průvodce žákovi stejně jako žák průvodci. Ústní hodnocení a zpětná vazba je nedílnou součástí každodenního života školy a odehrává se pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka.

Písemné slovní hodnocení po ukončení každého vzdělávacího cyklu.

Na konci každého vyučovacího cyklu (po 2. – 8. týdnech výuky) sestavují průvodci stručné písemné slovní hodnocení pro každý z vyučovaných předmětů. U předmětu "Svět v souvislostech" je písemné hodnocení vytvářeno zvlášť pro každý z realizovaných projektů v rámci tohoto předmětu.

Pozorovací list průvodce (PLP)

Pozorovací list průvodce je pomůcka, kterou může průvodce využít při sestavování slovního hodnocení žáka v daném předmětu či projektu. Toto hodnocení je v elektronické podobě vkládáno do informačního systému školy. Pozorovací list navrhuje průvodce na zhodnocení následujících okruhů:

- forem žákovy práce ve skupině
- žákovy motivace k práci
- výstupů, kterých žák dosáhl - co se naučil
- dalšího možného rozvoje žáka

Zpětná vazba od žáka

Zpětná vazba od žáka probíhá průběžně po skončení výukových celků formou společné reflexe a na konci každého z navštěvovaných projektů i formou písemnou. Konkrétní forma reflexe je přizpůsobena věku a schopnostem žáka a v případě potřeby s vyhotovením zpětné vazby pomáhá žákovi průvodce. Zpětná vazba obsahuje informace týkající se:

- zpětné vazby k obsahu předmětu, metodám a vedení průvodce
- sebereflexe a hodnocení vlastního výkonu v rámci předmětu nebo projektu (např. vizuální znázornění míry splnění předem stanovených cílů projektu či předmětu)

Tripartitní setkání

Po uplynutí dvou vyučovacích cyklů se žák, průvodce a rodič(e) (zákonní zástupci) schází k osobnímu setkání, na kterém společně reflektují dosavadní vzdělávací proces žáka, plánují jeho další cíle a vzájemně si poskytují zpětnou vazbu a důležité informace. Toto osobní setkání se odehrává minimálně třikrát během jednoho školního roku.

K tomuto Školnímu vzdělávacímu programu se podle zákona 561/2004 Sb., školský zákon, § 168, odst 1 a) vyjádřila školská rada, která s jeho zněním jednomyslně souhlasí.
Ve Zlíně dne

Kristina Frascaová
ředitelka školy